Brabant Strip magazine

73

Hec Leemans
tekent Keizer Karel

Leve de Geus!

Dood van een stripheld?

BRABANT STRIP MAGAZINE

Gratis voor leden van *Brabant Strip vzw*, vereniging van stripliefhebbers van 9 tot 99, en van *de Reclamestripclub*. Wordt niet los verkocht.

Redactie en medewerkers :
Willem Gay, J.P. Legein, Jean Smits, Yves Kerremans, Jozef Peeters, de familie Lezy, Martin Floré

Eindredactie en opmaak:
Patrick Vranken

Logo's:
Dirk Stallaert, Jef Nys, W. Vandersteen

INHOUD

Cover : © *Hec Leemans*
Ledennieuws 2
Interview Hec Leemans 4
Leve de Geus! 12
Kluifje 15
Koffie klets 16
Reclamestrips 21
Verschijnselen 28
Zoekertjes 30

Overname van artikels of illustraties, zelfs gedeeltelijk, is niet toegelaten zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever.

Lidgeld 1999:
(B):**600**fr, nr.**001-2980926-95**
(Nl): **40** Nlg, Giro **7616528**

Redactieadres:
Brabant Strip vzw
Berreweide 34, 1840 Londerzeel.
tel: 052/31.23.46

E-mail en internetadres :
brabant.strip@worldonline.be
www.ping.be/brabantstrip

nr. 10 van 23/12/1999
1.000 exemplaren

Vorige keer hadden we het over de problematiek van Nederlandstalige stripreeksen. Ze maken weinig kans op vertaling, laat staan om in het buitenland door te breken. Wat dat betreft is er slecht nieuws : *Bakelandt*, één van de weinige "realistische" Vlaamse reeksen, wordt voorlopig niet meer voortgezet. We laten Hec Leemans aan het woord en hij maakt een balans op van zijn eigen carrière en de evolutie van het stripverhaal in het algemeen.
Dit is meteen het laatste nummer van 1999. Terugkijkend zijn we niet ontevreden, gezien een aantal nummers uit het voorjaar al in september uitgeput waren, en zoals gewoonlijk beloven we "volgend jaar weer beter te doen". We willen het lot niet tarten, maar we hebben dit jaar (voor het eerst in 7 jaar!) al voldoende stof voor de komende vijf à zes maanden. Nù lid worden voor 2000 is dus een verstandige keuze. Belgische leden hebben in nummer 72 een overschrijving gevonden, Nederlandse leden krijgen een acceptgiro in de bus. Het lidgeld wordt eens te meer *niet* verhoogd, zodat dit niemands eindejaarspret mag verstoren.
De redactie

Ledennieuws

Te snel, te traag? Een wat vreemde situatie overviel ons afgelopen maand. We waren zo snel klaar met **magazine 71**, (normaal gepland voor eind oktober), dat het al eind september klaar was. In november hadden we dan weer pech : wegens verhuisperikelen, liet de drukker weten, moesten we uitzonderlijk een tiental dagen langer wachten op **magazine 72**. Een aantal nieuwe leden waren er daardoor van overtuigd dat er wat mis gelopen was met hun gegevens, en schreven/telefoneerden/faxten/mailden ongerust. Gelukkig weten de leden met enige ervaring dat we er altijd weer zijn... Voor alle duidelijkheid nog eens het "productieschema" : op de tiende van elke maand sluiten we af. Dan vertrekt de CD-rom naar de drukker, die ons vóór de 25ste van de maand de magazines levert. Alles gaat dan onmiddellijk de post in, meestal de volgende werkdag. Maar! We verzenden slechts één keer per maand. Dat is de afspraak met De Post. Wie dus "tussendoor" of in de zomermaanden lid wordt, moet even wat langer wachten. Bij de eerstvolgende zending werken we telkens alle achterstand bij. Het magazine is er **tien keer per jaar**, en daar is niet noodzakelijk een bepaalde maand aan gekoppeld. Doorgaans verschijnt het wel in de maanden januari tot juni en september tot december. Maar afhankelijk van de omstandigheden kan er wat speling komen in die regelmaat. Het belangrijkste is natuurlijk dat ze alle tien aankomen.Wij kunnen altijd voor ieder lid nakijken of het magazine verstuurd is in een bepaalde maand. Zijn er problemen, laat het dan weten. Maar besef wel dat één of twee weken vertraging niet onmogelijk is, afhankelijk van de postbedeling in bepaalde regio's.

AGENDA

26 december 1999 **Herenthout**
Platen- CD en stripverhalenbeurs in het Parochiecentrum, Vonckstraat 15 van 10u tot 17u.
Info: 015/22.28.17 (Gilbert Boderé)

9 januari 2000 **Aarschot**
Internationale strip-en platenbeurs in de Stadsfeestzaal van 10u tot 18u.
Jan. Bosschaert (+ anderen) komen signeren.
Info: 015/22.01.63 (Kurt Discart)

15 en 16 januari 2000 **Lanaken**
Strip 2000 in het CC Lanaken van 10 tot 19 uur. Tweedehandsbeurs, tekenaars en andere actibiteiten.

16 januari 2000 **Berchem**
6de Strip-, platen en CD-beurs in het Alpheusdal, F.Williotstraat 22 van 10u tot 18u.
Info : Stripwinkel Alex 03/236.25.40 (tussen 12u en 18u) of Van den Berghe 03/605.02.87 (na 17u)
Brabant Strip is aanwezig (Joppe&Patrick)

LEDENDAG 2000 WEST-VLAANDEREN

Jaarlijks organiseert Brabant Strip twee of drie ledendagen, waarvan één in West-Vlaanderen en één in Brabant.

De volgende ledendag gaat door op 20 februari 2000 in Lichtervelde, een vaste traditie op een vaste zondag dus.
We zien elkaar in zaal "Ten Boomgaerde" in de Boomgaardstraat (zie ook het plannetje in magazine 64) van 14u tot 18u. Wat staat er op het programma? Iedereen is welkom (ook niet-leden) en wordt verzocht zo mogelijk ruilmateriaal mee te brengen. Voor de leden is zowel de toegang als de tafel gratis. Pak je dubbels of ruilalbums onder de arm en kom eens langs! Het wordt vast zoals vorige jaren een gezellige bijeenkomst !

Indien je een tafel wenst, laat dit dan vooraf weten aan Filip Vanderper op 051/724.136 na 18u.

Brabant Strip is vanzelfsprekend aanwezig met een stand. Etienne zal er onder andere bestellingen van oude nummers aan de man brengen. Dankzij Etienne verloopt de bedeling van de bestellingen momenteel trouwens erg vlot.

20 februari 2000 **Peisegem**
1ste stripbeurs georganiseerd door Willemsfonds Merchtem i.s.m. « Kiekeboe-museum » in zaal Libanon, Nieuwbaan. Signeeracties van GEO, Jean-Pol, Broeckx, Stallaert en Dupré.
Info : Filip Lomme : 02/452.50.08

11 en 12 maart 2000 **Wilrijk**
12de stripbeurs in het gemeenschapscentrum "Valaarhof", Letterkundestraat.
Info: 03/827.31.10 (Frank Bogaerts)
Brabant Strip is anwezig (Joppe & Patrick)

12 maart 2000 **Antwerpen**
Film, science fiction, platen/cd en stripbeurs in de Oude Handelsbeurs, Twaalf Maandenstraat (aan de Meir A'pen-centrum), en dit van 10u tot 17u. Info : 03/325.35.25 (Patrick)

19 maart 2000 **Opwijk**
Jaarlijkse stripbeurs in jeugdhuis Nijdrop van 10u tot 18u.
Brabant Strip is aanwezig (Wim)

01 april 2000 **Gent**
6de Casto veiling in de zaal van het Katholiek Universitair Centrum (KUC), Kortrijksepoortstraat 254.
Aanvang om 13u. Kijkdagen: 31 maart van 14u tot 18u en 01 april van 10u tot 12u.

09 april 2000 **Leuven**
Jaarlijkse stripbeurs ingericht door stripclub Tafelrond in zaal "Het Bad", Martelarenlaan (achter het station).
Toegang van 10u tot 17u. Eric De Rop, Ron Van Riet en Dirk Stallaert signeren hun werk.
Info: J-P Hendrickx: 016/23.65.97

21 mei 2000 **Kalmthout**
3de stripbeurs in zaal "Centrum" te Kalmthout-Heide. Info: 03/666.67.83 (Jan Francken)

OOK IN DE AGENDA STAAN?
Organisatoren, stuur alle info naar :
Brabant Strip Agenda, Michel Sels
Kreupelstraat 144, 1980 Eppegem
tel / fax : 015/62.33.89

e-mail : (nieuw adres!!!) sels.michel@pi.be

OPGELET! We sluiten de agenda af op de éérste van elke maand

Hec Leemans : *"De fans van Bakelandt zijn jarenlang verwend geweest..."*

Voor insiders kwam het nieuws niet geheel onverwacht, maar voor het ruime Vlaamse strippubliek was het toch even slikken: tekenaar en scenarist Hec(tor) Leemans stopt met de alom geprezen reeks Bakelandt. Een rustpauze van mogelijk enkele jaren is eigenlijk de juiste uitleg. Op zich al een reden om de auteur nog eens op te zoeken, maar ook over het album De Laatste Bourgondiër (Keizer Karel) en over de toekomstplannen voor Nino, Kowalski, Circus Maximus en FC De Kampioenen werd het één en het ander duidelijk. Kwam daarbij nog de aankondiging van zijn ontslag als voorzitter van hetVlaamse Onafhankelijke Stripgilde. Stof genoeg om een namiddag te reserveren en tekst en uitleg te vragen.

- Martin Floré -

- DE LAATSTE BOURGONDIER -

In het jaar 2000 wordt de 500ste geboortedag van Keizer Karel herdacht. Hec Leemans kreeg de opdracht een strip te maken over de 'Gentse' Keizer.

Je hebt heel wat tijd en energie gestopt in de strip rond Keizer Karel. Hoe ben je te werk gegaan om je te documenteren?

Met vallen en opstaan. Ik heb hulp gekregen van iemand om de basis te leggen voor het verhaal. Ik had geen tijd om de biografieën te lezen van Keizer Karel. Van zodra ik die basis had heb ik het scenario en het tekenwerk aangevat, met massa's documentatie en boeken als leidraad. Mijn werkkamer heeft twee jaar lang overhoop gelegen met allerlei boeken, prenten en fotomateriaal. Ook mijn echtgenote heb ik regelmatig ingeschakeld om naar de bibliotheek of De Sleghte te gaan, op zoek naar documentatie, om er toch maar een idee over te hebben hoe dat ene gebouw of deel van een stad er in die tijd uitzag.

Is het album historisch verantwoord?

Praktisch voor 100%. Er is echter zo veel controverse rond Keizer Karel, dat mijn album eigenlijk een kritisch antwoord is op heel de heisa. Ik heb geen sympathie voor de figuur. Ik had het mij duizend keer gemakkelijker kunnen maken als ik de mythe rond Keizer Karel had getekend, maar dat is flauwekul. Op die manier maak je de figuur alleen maar sympathiek. Terwijl het personage in werkelijkheid de centralistische staat onder een absolutistische vorst ingevoerd heeft, duizenden mensen de dood heeft ingejaagd, de inquisitie heeft ingesteld, het land leeggeplunderd en failliet achterliet, en noem maar op. Dit is de realiteit die we aan Keizer Karel te danken hebben. Hij heeft ook de prille democratie *(de privilegies van de steden -red.)* die er toen was afgeschaft. Hoe kan je daar enige sympathie voor hebben?

Zo te zien heeft hij flink met jongedames gescharreld.

Voor zover ik het heb achterhalen, viel dat eigenlijk nog mee. Hij heeft wel veel opgetrokken met zijn zwager Christian Van Denemarken en dat was een echt stuk 'crapuul'. Naar de normen van die tijd was Keizer Karel op dat gebied een 'redelijk beschaafd mens'. Ik laat hem in het album optrekken met twee dames waarbij hij ook bastaardkinderen had, en dat is een historisch feit.

Je laat ook Lotte met hem optrekken, een jong meisje waarmee hij zijn éérste 'avontuurtje' beleeft.
Ja, maar Lotte is een fictief personage. De strip is een biografie. Ik moest de 58 levensjaren van Keizer Karel verwerken in 46 strippagina's. Je moet het ook een beetje boeiend maken voor de lezer. Keizer Karel is geboren in Gent maar heeft er maar een paar jaar vertoefd. Ik had dus een link nodig tussen hem en Gent, en dat is het fictieve personage Lotte. In het album beleefd hij met haar zijn eerste liefdesavonturen, op 15-jarige leeftijd. Nu is dat volgens vele boeken en biografieën niet juist, hij zou zijn eerste 'sexuele relatie' gehad hebben op zijn 21ste. Mijn instinct zegt me dat dit niet kan omdat koningskinderen uitgehuwelijkt werden wanneer ze 12 à 14 jaar waren. Bovendien werd er nogal losjes omgesprongen met dienstmeiden. Lotte is dus fictief, maar het zou best wel gekund hebben. Zij is eigenlijk een scenariotruukje waarmee ik wat drama in het verhaal breng.

- BAKELANDT OP RUST? -

Volgend jaar (28/01) is Leemans een halve eeuw oud. Enkele maanden later (20/10) zal zijn gekendste en belangrijkste creatie 25 jaar avonturen beleefd hebben. Voor vele liefhebbers van deze historisch geïnspireerde strip zal het echter een verjaardag in mineur zijn. Bakelandt, Rooie Zita en de rest van de rovers van het Vrijbos nemen op initiatief van de tekenaar een rustpauze die mogelijk wel enkele jaren zou kunnen duren. Ook voor de initiatiefnemers van het voor volgend jaar geplande feestweekend was het even schrikken.

Waarom neem je afscheid van Bakelandt na 25 jaar?
Ik wil het uitgelekte bericht over het verdwijnen van Bakelandt wel even rechtzetten. Ten eerste : Bakelandt verdwijnt niet van de markt. De albums zullen nog altijd te verkrijgen zijn in de winkels, Bakelandt zal dus aanwezig blijven in het stripaanbod. Het is wel zo dat ik beslist heb om een rustpauze in te lassen die mogelijk enkele jaren kan duren. Maar de reeks is niet afgelopen, er zullen enkel voor een bepaalde tijd geen nieuwe titels meer verschijnen. In tegenstelling tot het bericht van Jan Bex *(in Gazet van Antwerpen -MF)* is de reeks niet afgelopen. Het is dus niet zo dat de uitgever beslist heeft om er mee te stoppen, zoals in het geval van Robert en Bertrand. Als ik binnen drie, vier jaar een aantal goede nieuwe ideeën heb, dan kan ik de draad terug oppikken. Dat kan opnieuw bij Standaard Uitgeverij zijn, of bij een andere uitgeverij.

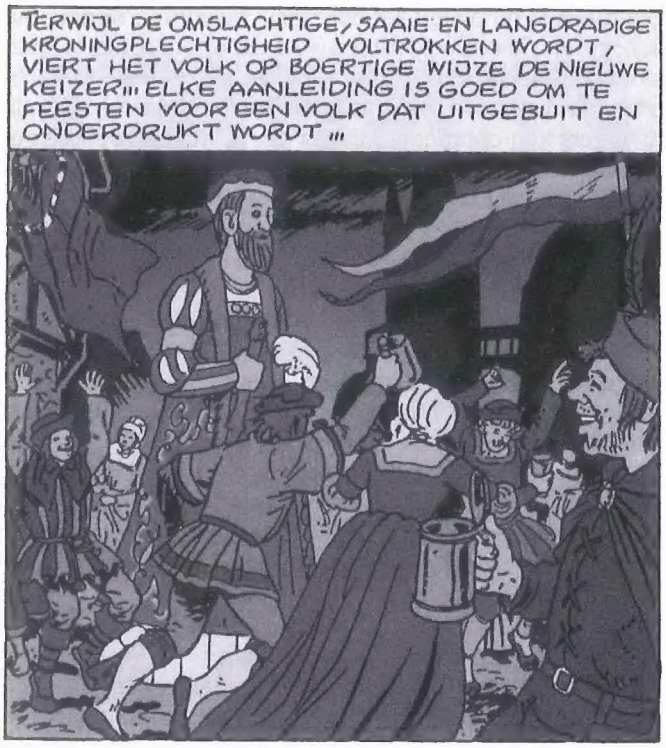
TERWIJL DE OMSLACHTIGE, SAAIE EN LANGDRADIGE KRONINGPLECHTIGHEID VOLTROKKEN WORDT, VIERT HET VOLK OP BOERTIGE WIJZE DE NIEUWE KEIZER!!! ELKE AANLEIDING IS GOED OM TE FEESTEN VOOR EEN VOLK DAT UITGEBUIT EN ONDERDRUKT WORDT !!!

Leemans verbloemt niets en pakt een aantal clichés aan, zoals onze "Bourgondische" volksaard en de drang tot feesten.

In de krant las ik dat men de reeks gestopt heeft "in het belang van de tekenaar".
Het is zo dat de tekenaar zich de laatste twee, drie jaar een beetje gek heeft gewerkt (lacht). De laatste twee jaar heb ik 10 albums gemaakt van de Kampioenen, 4 of 5 van Bakelandt én het album over Keizer Karel. Dat zijn vijftien albums op twee jaar tijd *(bovendien werden veel platen en covers hertekend voor de herdrukken van de Bakelandt reeks -MF).* Dat is moordend en krankzinnig veel. Ik heb daar fysieke gevolgen van ondervonden, zoals een dodelijke vermoeidheid, die mij een paar keer op de grens gebracht heeft. Maar ook psychologisch was ik totaal uit balans. Ondanks die signalen heb ik toch volgehouden en mijn werk afgemaakt. Sinds een klein jaar heb ik een assistent voor FC De Kampioenen.

Een historisch feit : het was wel degelijk die "goeie" Karel, "onze" keizer, die de inquisitie op onze streken losliet, niet de eeuwig gebrandmerkte Filips II, zijn zoon, die het beleid voortzette dat zijn vader uitgestippeld had.

IN 1545 BENOEMT KEIZER KAREL DE BERUCHTE PIETER TITELMANS, DEKEN VAN RONSE, TOT ALGEMEEN INQUISITEUR VAN DE NEDERLANDEN... ONVERMOEIBAAR ZAL TITELMANS IN NOORD EN ZUID JACHT MAKEN OP ZOGENAAMDE "KETTERS", MET ANDERE WOORDEN AL DIEGENEN DIE ZICH AFKEERDEN VAN HET KATHOLIEKE GELOOF... HONDERDEN MENSEN WORDEN OPGEPAKT, GEMARTELD EN OP DE BRANDSTAPEL TER DOOD GEBRACHT...
DE KEIZER ZAL TEVREDEN ZIJN, TITELMANS!
DIT IS MAAR HET BEGIN, BESTE BALJUW! DE STADSBESTUREN EN DE RECHTERS VERZETTEN ZICH, MAAR DAT ZAL NIET BATEN...
38

Die reeks is nu plots heel belangrijk geworden wegens het succes. Het is dus evident dat we onze energie daarin gaan stoppen. Bakelandt is hiervan eigenlijk een beetje het slachtoffer geworden, omdat ik voor die reeks niet meer de volle aandacht kon opbrengen. Dat is de realiteit, en één van de redenen waarom ik beslist heb om met Bakelandt voor een paar jaar te stoppen.

- HET DILLEMA VAN EEN GOED SCENARIO -

Is het niet mogelijk om met de uitgeverij tot een akkoord te komen om één album van Bakelandt per jaar te maken, waaraan je dan in alle rust kan werken, zodat je aan scenario en tekeningen de nodige aandacht kan besteden?
Dat zou een mogelijkheid geweest zijn, maar het probleem ligt anders. Ik heb in pakweg 25 jaar 79 titels van Bakelandt gemaakt. Ik ben op dit moment eigenlijk een beetje uitgekeken en leeggeschreven wat die reeks betreft. Als ik morgen een nieuwe serie start, dan heb ik nieuwe onderwerpen, nieuwe inspiratie, een andere invalshoek. Ik begrijp dat fanatieke lezers dat moeilijk kunnen aanvaarden. Ik kreeg al opmerkingen toen de reeks overging van vier naar drie per jaar, en later naar twee per jaar : *"slechts" twee per jaar!* Terwijl lezers soms een jaar of langer moeten wachten voor er een nieuwe titel van een reeks uitkomt. Als je ze gewoon maakt aan dat ritme, dan raken ze verwend. Ik heb 79 albums gemaakt van Bakelandt in een tijdspanne van drie en een halve maand per album, wat verschrikkelijk snel is. Zes maanden werken aan een album is voor veel tekenaars te weinig, acht maanden is een min of meer normale tijd, een jaar is een luxe. Dat is een luxe die ik nog nooit gehad heb, ook niet voor het Keizer Karel-album. Ik heb twee jaar aan Keizer Karel gewerkt, maar ook nog aan alle andere albums!

Als je inderdaad binnen een paar jaar een nieuw album maakt van Bakelandt, moet je dan je lezerspubliek niet herwinnen?
Neen, daar geloof ik niet in. Er zijn in de stripwereld genoeg voorbeelden van reeksen die voor lange tijd soms letterlijk van de markt verdwijnen.

Zou het dan niet goed zijn voor de reeks dat Standaard Uitgeverij de herdrukken blijft uitbrengen, zodat de overgang naar een nieuw album binnen een paar jaar gemakkelijker is?
Dat zou inderdaad een mooi alternatief zijn, maar dat is voor de uitgeverij meer een ekonomisch probleem. De herdrukken halen jammer genoeg niet de oplage die vereist is. Maar het is ook zo dat ik het werk van 25 jaar niet zo maar in de kast opberg. Op termijn komt Bakelandt terug op de markt.

Je gaat het tekenen van Bakelandt niet missen?
Ik denk het niet, tot op dit moment valt het mij zeker mee. Er zijn periodes geweest dat ik het tekenen van de reeks een beetje beu was. De lezer ervaart dat natuurlijk niet, maar iedereen maakt wel dergelijke periodes mee. Eigenlijk geraak je nooit verlost van je eigen stripfiguur : je creeërt een stripfiguur en die verlaat je nooit. Je bent er pas van verlost als je sterft.

- TELOORGANG VAN DE NEDERLANDSE MARKT -

De verkoopcijfers van Bakelandt waren ook gedaald. Heb je daar een verklaring voor?
Dat is inderdaad zo, en over het waarom pieker ik bij manier van spreken al tien jaar.

Terwijl de laatste vier, vijf verhalen toch van een hoog niveau waren qua scenario en tekeningen.
Dat speelt dus blijkbaar geen rol wat de verkoop betreft. Het is een feit dat het publiek van vandaag totaal anders is dan het publiek van 20, 25 jaar geleden. Het publiek van nu heeft geen boodschap meer aan historische referenties. Het historisch besef is naar mijn mening sterk verminderd, zoniet compleet verdwenen. Dat is ook één van de redenen waarom Bakelandt nooit iets betekend heeft in Nederland. Ik moet daar direct aan toevoegen dat het systeem van distributie er ook mee te maken heeft. De hele Nederlandse stripmarkt is *kapot* door de distributie. Er blijft praktisch niets meer over van de Nederlandse stripmarkt. Buiten een paar 'hypes' is er niets meer.

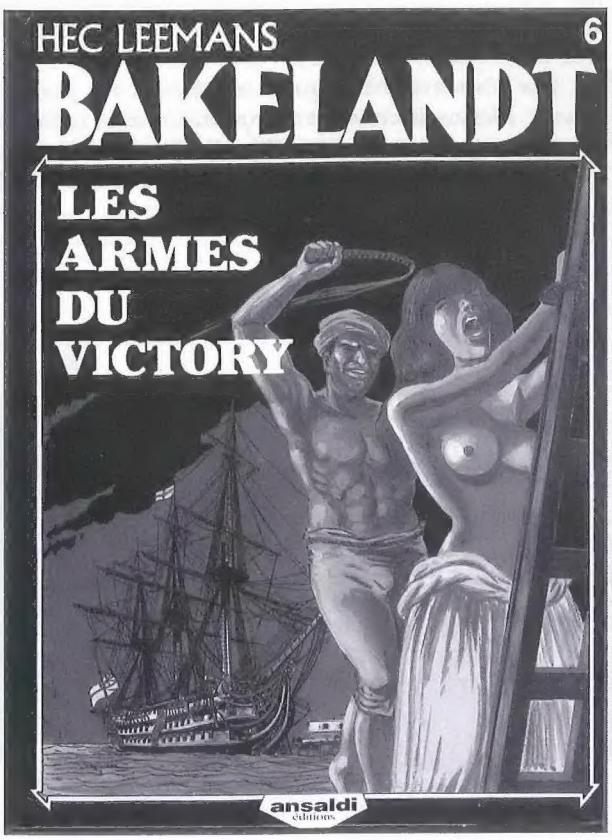

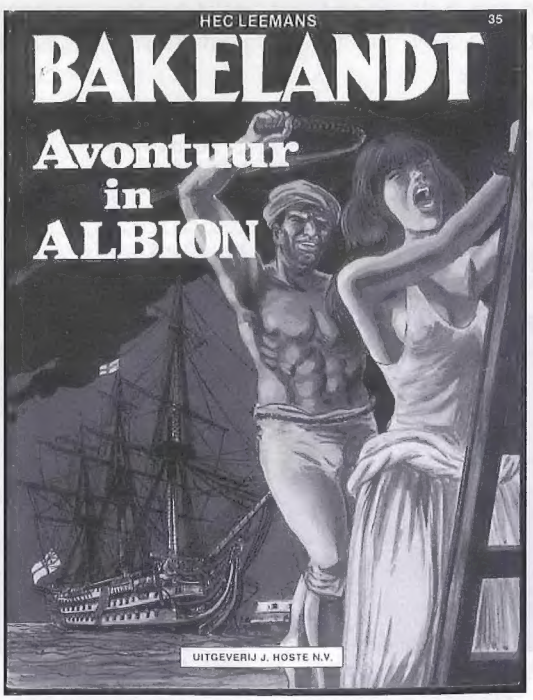

- MISLUKTE AVONTUREN IN FRANKRIJK -

In Frankrijk ligt dat toch anders? Een stripreeks als Bakelandt is als het ware speciaal gemaakt voor de Franse markt. Ook daar kwam de doorbraak er nooit.
Om heel andere redenen. Er zijn in de jaren '86-'87 een paar Franse albums gemaakt door Ansaldi *(uitgeverij Hoste, 6 albums in hardcover met een aangepaste cover -MF*). Op anderhalf jaar tijd werden er een 25.000-tal van verkocht, wat zeker niet slecht was toen. Maar toen is Ansaldi over kop gegaan door faillissement van de verdeler in Frankrijk. Een faillissement door wanbeheer, niet omdat de zaken niet goed gingen.
Later werd de Franstalige reeks van de Standaard *(4 albums, eveneens in hardcover maar onder de naam 'Jean Gaillard' -MF)* wel verdeeld in Wallonië, maar nooit in Frankrijk omdat de distributeur vooraf al zei : "dat is niets voor de Franse markt". Maar als ik in die periode ging signeren in Frankrijk, dan signeerde ik daar 30 tot 40 albums op één namiddag! Distributie blijft een bepalende factor in de stripwereld. Wanneer je in Frankrijk wil verdelen, dan doe je dat niet vanuit Antwerpen. Je moet een verdeelcentrum kunnen opstarten in Parijs, of toch tenminste in Brussel. Ook een ander label is eigenlijk noodzakelijk : "Editions Standaard", dat slaat niet aan in Frankrijk. Bovendien kost een dergelijke operatie handenvol geld.

- ROOIE ZITA OP DE SOLOTOER? -

Is het waar dat je er aan denkt iets te gaan creëren rond het personage van Rooie Zita?
We denken er momenteel over na om iets nieuws te gaan maken met Rooie Zita in de hoofdrol. Dat zou *niet* in het verlengde liggen van de reeks Bakelandt.

Geen spin-off dus?
Zeker niet. Behalve de naam en het personage zou het niets te maken hebben met Bakelandt. Daar denken we inderdaadl ernstig over na, maar ik zie het op dit moment niet zitten om 4 albums per jaar te maken. Nu, we moeten daar nog over praten, voorlopig zijn het nog denkpistes en is nog niets concreets afgesproken.

- FC DE KAMPIOENEN EN DE KRITIEK -

Momenteel scoort FC De Kampioenen goed, een komische reeks in een totaal andere stijl, met een heel ander koperspubliek.
Het is vooral een zeer jong publiek dat de albums koopt. Dat merk ik wanneer ik ga signeren, maar ook aan reacties van lezers en kopers. Het is een reeks die ik graag teken.

De reacties van het oudere publiek -het Bakelandt publiek- waren niet mals toen je de reeks startte.
Ik heb inderdaad in het begin nogal wat verwonderde reacties mogen aanhoren. FC De Kampioenen is een komische reeks, en ik heb altijd al de ambitie gehad om een komische reeks te maken. Die opmerkingen komen van mensen die het opzet niet begrijpen. Het publiek van FC De Kampioenen is *niet* het publiek dat de Bakelandt albums koopt. Dat is een totaal andere groep stripliefhebbers. Ik merk dat nu ook jonge meisjes mijn strips lezen en kopen, dat was tevoren ondenkbaar.

***Links : album 35 van Bakelandt in vertaling. Voor de Franse markt mocht het iets méér zijn, of minder ...
Zita eens te meer gebruikt als publiekslokker.***

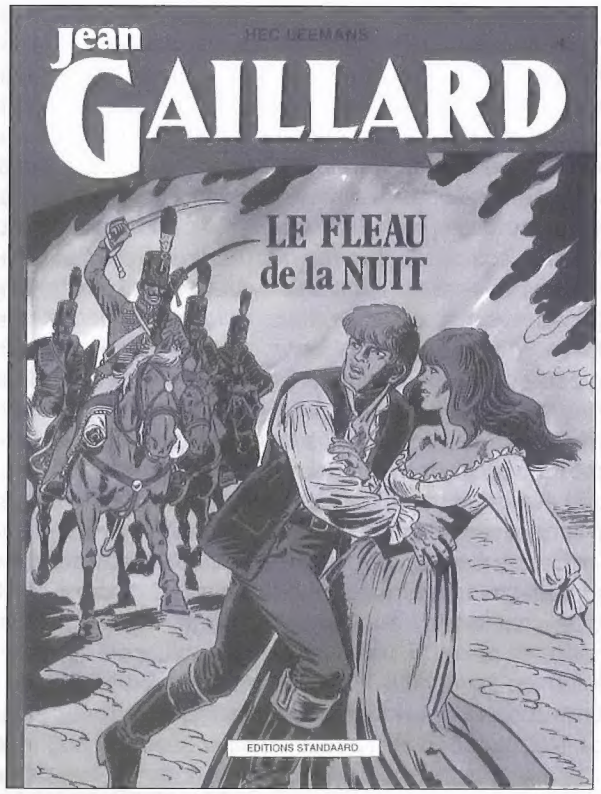

Voor de Franstalige albumreeks bij Standaard Uitgeverij werd Lodewijk Bakelandt omgedoopt tot Jean Gaillard, in een poging om de figuur beter in de mond te leggen bij Franstaligen. Het adjectief "Gaillard" betekent letterlijk : "energiek, wat vrijpostig", en met "un gaillard" wordt een "sympathieke schavuit" aangeduid. Op de achterkant van deze albums werd het begrip "Boerenkrijg" wat verduidelijkt voor een Franstalig publiek. Voor hen zijn de historische Brigands immers struikrovers die de "zegeningen" van de Franse Revolutie , zoals de dienstplicht in Napoleons leger, bestrijden. (Herlees ook magazines 40&43)

Het vrouwelijk strippubliek is altijd al wat onbereikbaar geweest voor veel tekenaars.
Meisjes lezen minder strips. Maar met de Kampioenenreeks lukt dat toch aardig. Ik vind de reacties dus onterecht.

Sommigen merken op dat het de zoveelste stripreeks over Bekende Vlamingen is.
Nog zo iets. Laat ik nogmaals duidelijk zijn : de stripreeks over FC De Kampioenen is geen BV-stripreeks. Ik maak een reeks over fictieve personages, niet over de acteurs die de personages spelen. Als ik een stripreeks zou maken over Loes Van den Heuvel of Marijn DeValck, dan zou het een BV- strip zijn. Dat is toch duidelijk, denk ik.

Als de VRT een einde maakt aan de TV- serie van FC de Kampioenen, betekent dat dan ook het einde van de stripreeks?
Die beslissing ligt volledig bij de VRT. Als zij een einde maken aan de TV-serie en ze beslissen dat de stripreeks ook moet stoppen, dan kan ik daar niets aan veranderen. Nu, het is niet ondenkbeeldig dat de stripreeks in dat geval toch zou blijven voortbestaan, gezien het succes van de reeks. Voor de stripreeks heb ik de volledige artistieke vrijheid, maar ik respecteer de karakters en de personages van de TV-serie.

- DE STRIPGILDE VERSUS JONG TALENT -

In een recent nummer van het infoblad van de Stripgilde schreef Hec Leemans in zijn voorwoord dat er zeer weinig vernieuwing is in de stripwereld. Er zou ook geen plaats meer zijn voor experimenten, we hebben het allemaal al eens gezien of meegemaakt. Leemans verwijst o.a. naar het ooit toonaangevende Franse striptijdschrift Pilote. Zelf noemt hij zich in het artikel één van de laatsten van een generatie. Die vaststelling roept toch vragen op. "Stripalbums zijn producten, en producten moeten verkocht worden", dat is de filosofie van alle uitgeverijen. Maar hoe kunnen jonge, nog onbekende tekenaars hun werk verspreiden als geen enkele uitgeverij in hen wil investeren? Is er dan geen nood aan een publicatie of uitgeverij die deze jongeren een kans wil geven? Ik leg de stelling voor aan Leemans en hij verduidelijkt wat hij bedoelde met zijn opmerking.

Moet elke strip dan commercieel getint zijn?

Ik ben een groot voorstander van experimenten. In mijn stuk had ik het over de kritiek op de traditionele uitgeverijen vanwege de mensen van Beeldstorm *(een tijdschrift waarin jonge tekenaars een kans krijgen zich voor te stellen -MF).* Het zou de schuld zijn van Standaard Uitgeverij, die hen geen kansen zou geven en van oudere stripauteurs die hen zouden beletten op de markt te komen. Ik zeg hen dat ze met om het even wat op de markt mogen komen, *als daar een publiek voor is.* Zij hebben een publiek van ongeveer 1.500 lezers. Als zij beweren dat de "gevestigde waarden" hen iets in de weg leggen, dan is dat een grote vergissing. Als het product goed is, zij het experimenteel of traditioneel, als het aanslaat, dan zullen distributeurs aankloppen en zullen uitgeverijen geïnteresseerd zijn. Experimenteel of niet, dat maakt eigenlijk geen moer uit, als er een publiek voor is dan zal het verkopen. Dàt is de filosofie in de stripwereld. Ik heb de mensen van Beeldstorm ook gevraagd : "Willen jullie professionele striptekenaars worden? Dan moet je ook aanvaarden dat er in het vak regels gelden. Die zijn niet opgelegd door oudere tekenaars of uitgeverijen, maar die zijn gewoon economisch. Je mag zo experimenteel zijn als je maar kan in je werk, maar je moet ook realistisch zijn. De grens en de voorwaarden worden opgelegd door het publiek, dat is de realiteit.

Alsof er een complot zou bestaan tussen mezelf, Merho, Jean-Pol en nog een paar anderen om jong onbekend talent uit de markt te houden! Dat is je reinste onzin. Het tegendeel is waar. Wij zullen altijd jong talent en nieuwe initiatieven aanmoedigen en steunen.

Op de laatste A.V. van de Stripgilde wilde je het voorzitterschap beeindigen. Blijf je bij je beslissing?

Ja, dat is definitief. Eind dit jaar geef ik inderdaad de fakkel door aan iemand anders.

Kan je ons - als ondervoorziter van het B.C.B. - vertellen of er nieuws is in verband met de financiële situatie waarover we het vorige maand hadden?

Voor de financiële problemen, met name de huur, is een oplossing in zicht. Details kan ik hierover nog niet geven, maar tegen het einde van dit jaar zou al het een en ander duidelijk moeten zijn. De financiële voorwaarden zullen in het volgende decennium waarschijnlijk comfortabeler worden. De ploeg van het B.C.B. verdient dit. Des te pijnlijker waren de berichten in de pers over "nepotisme", alsof één of andere hoge autoriteit het Centrum zou neergepoot hebben om vervolgens een paar vriendjes te benoemen voor een gemakkelijk postje. Niets is minder waar. De vermeende "Vlaams-Waalse" tegenstelling is ook zoiets : er zijn nu eenmaal meer Franstalige dan Nederlandstalige striptekenaars. Ik kan daar niet zo gauw iets aan veranderen.Dat betekent niet dat de Nederlandstalige strip daarom verwaarloosd wordt. Er is echter één belangrijke lacune in het B.C.B., en daar is ook Jean Van Hamme, onze voorzitter, het mee eens : JEF NYS ontbreekt in de collectie. Dat is een grove fout die moet rechtgezet worden. Maar : de hele vaste tentoonstelling over de ontstaansgeschiedenis van de strip zou opnieuw bekeken moeten worden... Iedereen is zich daarvan bewust.

- DE TOEKOMST VAN NINO, KOWALSKI EN CO -

Hoe ziet de toekomst er uit voor de andere reeksen die je in de loop der voorbije jaren heb opgestart?

Met de gagstrip Circus Maximus is het definitief afgelopen. Het is wel de bedoeling om er enkele albums van uit te brengen.

Kijk eens ! Als we hiermee jullie voeten opwarmen, zullen jullie wel spreken ! En daarna gooien we jullie in de Hudson ! Het cement staat al klaar !
WOEF!
Ga je gang, Leo ! Maar geef me eerst een vuurtje !
WOEF!
Ik... euh... ik was vergeten de vlam te regelen, baas...

Het is een misverstand dat Hec Leemans een auteur van ernstige, realistische strips zou zijn. In Bakelandt zit verrassend veel humor, zij het vooral verbale humor, niet zo visueel. Nino (links) bevat om de zoveel platen een gag, ware slapstick zelfs. Met* FC de Kampioenen *trekt Leemans bijgevolg de lijn door naar een reeks waarin de grap centraal staat. De kritiek op* FC *is wellicht te wijten aan het "Vermeire-effect" : de TV-reeks werd na een tijd vereenzelvigd met een boerse komiek die over zijn hoogtepunt heen is.

HOE HEEFT HET ZOVER KUNNEN KOMEN, JOHNNY? WAAROM BEN JE NIET OP HET RECHTE PAD GEBLEVEN? WAT EEN NACHT-MERRIE!
WE HADDEN AFGESPROKEN DAT WE HET DAAR NIET OVER ZOUDEN HEBBEN, OOM HARRY... DE DINGEN ZIJN ZOALS ZE ZIJN... BASTA!

Johnny Kowalski

Het zou een soort bundeling zijn die ik graag in het Nederlands en het Frans op de markt zou willen brengen. Maar dat betekent ook dat ik ze allemaal moet nakijken, sommige opnieuw moet inkleuren, letteren, covers maken, vertalen,... Ik denk dat dit één tot twee jaar in beslag zal nemen. Kowalski wil ik ooit afwerken, die reeks is niet dood en begraven. In feite was dat een soort "X-Files" avant-la-lettre, ik zat toen al op dat spoor. Nu zijn beide albums wat achterhaald, maar ik ben nog best tevreden over de reeks. Ik wil minstens nog een derde album maken, maar dan op langere termijn. Nino daarentegen is iets voor op kortere termijn. Daarmee ben ik al het verst gevorderd.

Wat betekent dat concreet?
Vijf platen zijn klaar in potlood en een vijftiental in scenariovorm.

Wil je Nino ook volledig zelf tekenen?
Dat is de bedoeling.

Kan je de tekenstijl van Stallaert overnemen ?
(zonder verpinken:) Voor 100%, zonder probleem. Nu je het toch over de tekenstijl heb: ik vond het derde album veel te karikaturaal. Dirk Stallaert was toen al bezig met Nero, en je ziet daar al invloeden van in het album. Hij was ook al van het oorspronkelijke spoor aan het afwijken. Ik was daar niet zo tevreden over. Het tweede album vind ik persoonlijk het beste van de reeks.

De tekenstijl van Nino leunde dicht aan bij die van Hergé.
Ja, maar dat is ook een beetje de schuld van Stallaert, al neem ik het hem niet kwalijk. Toen ik het eerste scenario schreef, had ik een semi-realistische klare lijn stijl voor ogen. Dat betekende niet dat je Hergé moet gaan kopiëren. Misschien dat ik daar wel een beetje mee breek.

Als het vierde album er komt, hoeft het niet noodzakelijk opnieuw bij Le Lombard te verschijnen?
Ik denk zelfs niet dat het bij Lombard zal zijn. Ik heb daar nu al klanten voor, omdat er voor Nino altijd veel belangstelling geweest is. Ik heb daar nog met geen enkele uitgeverij over gepraat, maar er is zeker interesse voor nieuwe albums.

- HET TALENT VAN STALLAERT -

Voelde je je niet in de steek gelaten toen Stallaert koos voor de zekerheid van Nero en stopte met Nino? Tenslotte heeft hij met jouw reeks naam gemaakt.
Op dat moment voelde ik mij in de steek gelaten, ja. Misschien vond ik daarom het derde album niet zo sterk, ook al heeft het goede kritieken gekregen. Aan het verhaal rammelt het één en het ander : de tekeningen, de inkleuring, ik voel mij er nog steeds niet mee verbonden. Je moet weten dat we in 1991 aan het verhaal begonnen zijn en dat het album pas in 1995 is uitgekomen. Ik had eerst een pagina of 16 gemaakt, maar ik hoorde in bijna twee jaar niets van Stallaert. Ik dacht toen dat ik het kon vergeten. Hij was in die tijd met *Eddy Wally* bezig *(lacht)*, en toen kwam aan het licht dat hij aan *Nero* zat te werken. Dat Nino-verhaal is dus in stukken en brokken gemaakt, zodat dat we beiden onze motivatie kwijt waren. Dat vind ik nu nog altijd jammer.

Vind je Dirk Stallaert een talent ?
Absoluut. Een zeer groot talent, en momenteel zie ik nog niemand rondlopen die de zelfde kwaliteiten heeft als hij. Alleen heeft hij een coach nodig, maar dat accepteert hij toch niet. Maar hij is het grootste talent dat de stripwereld in jaren heeft opgeleverd.

- DE TEKENAAR EN ZIJN ASSISTENT -

Je werkt al jaren samen met Claus Scholz. Hoe ziet toekomst er voor hem uit?
Dat is één van de dilemma's waarmee ik nu zit. Als ik iets nieuws maak voor Standaard Uitgeverij dan zal dat zeker samen met Claus zijn, met uitzondering van Nino. Verder hoop en steun ik hem opdat hij zelf iets zou creëren. Claus werkt nog tot het einde van dit jaar bij mij, maar als ik dan niets concreets heb, dan moet ik hem jammer genoeg laten gaan, hoe erg ik het ook zal vinden".

Was hij de ideale assistent?
Wat is een ideale assistent ? Bob De Moor was misschien wel de ideaalste assistent. Maar dan spreek je over kwaliteit en een klasseniveau dat uitzonderlijk is. Claus was een hulp voor mij qua decors en uitwerking van tekeningen. Hij heeft zeker kwaliteiten. Een assistent die grote kwaliteiten heeft, die hou je niet, die leert de knepen van het vak en is binnen één à twee jaar weg. Momenteel heb ik, vanwege mijn mentale en fysieke vermoeidheid geen behoefte aan iets nieuws. Als ik iets nieuws maak, wil ik mij opnieuw profileren als tekenaar zonder dat iemand anders er aan raakt. Ik had periodes dat ik echt vol enthousiasme zat te tekenen aan Bakelandt of zelfs aan Keizer Karel. Op dat ogenblik wilde ik nog uren verder werken. Maar op een bepaald moment moet je zeggen : "neen, nu stop ik want ik moet nog dringend wat anders afwerken". Dan besef je pas dat je ook nog een assistent hebt die je werk moet geven, anders zit hij uitsluitend kadertjes te inkten en tekstballonnetjes in te vullen, en betaal je hem om niets te doen. Op zulke momenten voel ik mij de assistent van de assistent. Je hebt zin om verder te werken, maar je mag of kan niet. Ik zou me graag nog eens willen uitleven in tekenwerk op mijn tempo en op mijn manier.

Ik wens je veel succes met je toekomstplannen.
Bedankt.

De verborgen schat van Oudenaarde ... en Ronse

2° vestiging ATLANTIS te RONSE !

ATLANTIS
Broekstraat 2
9700 OUDENAARDE
tel&fax 055/318174

Openingsuren
maandag tot donderdag : 17 tot 20u
vrijdag : 15 tot 20u
zaterdag 10u30 tot 19u
zondag 10u30 tot 13u

ATLANTIS *(Tome II)*
Hoogstraat 13
9600 RONSE
tel 055/208130

Openingsuren
dinsdag tot en met donderdag :
10u30 tot 16u30
zaterdag 10u30 tot 18u

Verschillende signeersessies gepland.
Neem contact op !

Stripwinkel
HET „B"-GEVAAR

ERIK DENEYER
Greepstraat 15
1000 Brussel

Open
maandag tot zaterdag
van 10u30 tot 19u.
tel/fax: 02/513.14.86

STRIPWINKEL

GOBELIJN

BOEKEN - STRIPS
CD - VIDEOFILMS
INKOOP - VERKOOP
STRIPANTIQUARIAAT

WOEFKE

ANTWERPSESTRAAT 185
2640 MORTSEL (ANTWERPEN)
Open : van 9 tot 18 uur
Donderdag gesloten
03/449.15.60

MECHELSESTRAAT 35
LEUVEN
TEL. 016 / 23.55.86
Open van 10 tot 13 uur en van 14 tot 18 uur,
van maandag tot en met vrijdag.
Zaterdag doorlopend geopend.

Biografie Hec Leemans

Hec(tor) Leemans werd op 28 januari 1950 geboren in Temse. Hij genoot een grafische opleiding aan de Aca-demie voor Schone Kunsten in Dendermonde. In 1969 debuteerde hij in de stripwereld als medewerker van Sylvain Polfliet. Zij maakten samen Brian Howell voor de Het Volk. *Hec tekende decors en schreef enkele scenario's voor die reeks. Tijdens zijn militaire dienst nam hij voor het legerblad Shako de creatie Jager Janssens over van zijn goede vriend Robert Merhottein. Vanaf maart 1977 verscheen in het Nederlandse stripblad Eppo de gagstrip Circus Maximus. Op enkele scenario's van Raoul Cauvin liep de reeks ook in Robbedoes. Vanaf 1994 kwam de serie terug in het Suske en Wiske-weekblad.*

- Martin Floré -

Bakelandt

Leemans brak echter door met de realistische stripreeks Bakelandt die op 20 oktober 1975 in *Het Laatste Nieuws* en *De Nieuwe Gazet* startte. Het scenario van de eerste vijftien verhalen werd geschreven door Daniël Jansens (oud medewerker van Studio Vandersteen). Na diens overlijden in 1979 nam Leemans ook die taak op zich. De reeks kende een groot succes en de auteurs werden door fans en collega's geprezen als één der beste stripteams tot dan toe. In 1990 lanceerde Leemans twee nieuwe stripseries: *Nino* (momenteel drie albums), met tekenwerk van de tot dan toe nog relatief onbekende Dirk Stallaert, en *Kowalski* (2 albums). In 1995 kreeg Leemans bij de twintigjarige viering van Bakelandt het peterschap aangeboden van een bos in Helchteren dat de naam 'Het Bakelandt-bos' kreeg.

De reeks telt momenteel 77 titels, de eerste 46 uitgegeven door Uitgeverij Hoste, daarna bij Standaard Uitgeverij (die later ook de eerste albums heruitgaf). Veel avonturen van Bakelandt hebben als achtergrond of uitgangspunt historisch verantwoorde feiten en decors, maar vooral het fantasierijke avontuur en humor zijn vaste ingrediënten in de reeks. Ook Rooie Zita, de bevallige en weelderige vriendin van Bakelandt in de reeks, is een populair personage. Van Bakelandt verscheen in 1997 het dubbelalbum *Bakelandt op de Dool*, het eerste multidialectische stripalbum in Vlaanderen. Eind 2000 plant Leemans een rustpauze. Hij zal zich dan voornamelijk toeleggen op de succesvolle stripreeks *FC De Kampioenen* die hij in 1997 opstartte en inmiddels al aan het tiende deel toe is. Bovendien is een totaal nieuw stripproject niet uitgesloten. Naast alle stripwerk is de auteur (nog tot eind dit jaar) voorzitter van de Stripgilde (wettelijk erkende beroepsvereniging van stripauteurs) en ondervoorzitter van het Belgisch Centrum van het Beeldverhaal. Hector Leemans bewijst daarmee dat hij één van de meest veelzijdige en productieve auteurs is in Vlaanderen. Voor zijn werk werd hij onderscheiden met de Bronzen Adhemar, de hoogste striponderscheiding die een auteur kan krijgen.

25 JAAR BAKELANDT & 50 JAAR HEC LEEMANS

Volgend jaar zal op 3 en 4 juni 2000 in en rond het kasteeldomein van Zonnebeke een heus spektakel doorgaan naar aanleiding van 25 jaar Bakelandt en de viering van 50 jaar Hec Leemans. Het geheel zal in het teken staan van de eerste twee albums van Bakelandt, met toneelopvoeringen, oude ambachten, troubadoers en zigeuners, soldaten in volle uitrusting... en dit allemaal in de geest van die eerste albums. Twee tentoonstellingen, die lopen tot 11 juni, zullen o.a. een overzicht geven van de Bakelandt-reeks (met originele tekeningen en decors) en tonen hoe een strip tot stand komt. Trekpleister zal onder andere het jubileum-album zijn en de luxeposter van dit gebeuren. Speciale gasten en genodigden zullen aanwezig zijn. Omdat het ook voor de auteur nog spannend moet blijvend, zullen we op het gepaste moment de details mededelen.

Bakelandt
EN DE ROVERSBENDE VAN HET VRIJBOS
EIND ACHTTIENDE, BEGIN NEGENTIENDE EEUW. DE FRANSE REVOLUTIE (1789) IS ZOPAS ACHTER DE RUG. NA DE SLAG VAN FLEURUS (1794) VALLEN DE FRANSE LEGERS VAN JOURDAN EN PICHEGRU BELGIË BINNEN.
DE FRANSE "BEVRIJDERS" GEDRAGEN ZICH ZOALS HET "COMITÉ DU SALUT PUBLIC" HET WIL: ALS OVERWINNAARS IN EEN OVERWONNEN LAND.
MILITAIRE BEZETTING, OPEISINGEN, UITGIFTE VAN WAARDELOZE ASSIGNATEN, PLUNDERINGEN, "DONKERE MISSEN" EN... REFRACTAIRS OF DIENSTWEIGERAARS, "HAAL UIT BELGIË WAT ER UIT TE HALEN IS" SCHRIJFT CARNOT AAN ZIN VERTEGENWOORDIGERS...
IN DEZE GETORMENTEERDE TIJD WORDT "LODEWIJK BAKELANDT" GEBOREN TE LENDELEDE BIJ KORTRIJK IN HET JAAR 1774. BAKELANDT IS 25 JAAR, WANNEER DE FRANSE "BLOEDWET" ALLE JONGEMANNEN TUSSEN 20 EN 25 OPEIST. "KANONNEVLEES". ZIJ DIE GEEN PLAATSVERVANGER VINDEN, OF DOODGEWOON WEIGEREN ZICH IN HET FRANSE LEGER TE LATEN INLIJVEN WORDEN "REFRACTAIRS" OF DIENSTWEIGERAARS GENOEMD. DE JONGEMAN UIT LENDELEDE WORDT DOOR DE GENDARMEN GEPAKT EN NAAR HET BERUCHTE BAGNO VAN BREST GEVOERD...
TEKST: J. DANIËL
TEKENINGEN: HEC LEEMAN
EPISODE I: DE BLOEDWET

Leve de Geus!

Op 24 februari 1500 werd Karel V, de latere Keizer Karel, geboren in het Prinsenhof te Gent. Bijna 500 jaar geleden dus en dat wordt dan ook herdacht in het jaar 2000, zij het dat dit jaar al een flinke aanloop genomen werd. "Gevierd", was eigenlijk de oorspronkelijke woordkeuze, maar vanuit diverse hoeken kwam al snel kritiek op de "viering" van deze man die naast heerser over een groot stuk van Europa en Amerika evengoed een oorlogszuchtige uitbuiter moet geweest zijn.

- Patrick Vranken -

Geschiedenis op zijn Belgisch

Lees er alle strips op na die handelen over de de Zestiende Eeuw, de "Spaanse tijd" in de Nederlanden : de meeste verhalen zijn min of meer gebaseerd op de roman over Tijl Uilenspiegel, die meer dan 100 jaar geleden geschreven werd door Charles de Coster (1). De Coster - tussen haakjes een Franstalig auteur - bezingt de heldendaden van Tijl, verzetsheld en Geus, en doet in de jaren die volgen op de publicatie "menig hart ontvlammen voor de Vlaamse zaak". Een ongewild neveneffect? Toch niet. Het kan vreemd lijken, maar de jonge Belgische staat had na 1830 één grote zorg : zich een identiteit aanmeten waardoor ze zich van al te gretige buren kon afzetten (de Fransen wilden het lapje grond opnieuw inlijven). Schrijvers en schilders werden van staatswege, zoniet door de koning zelf, aangezet om "de geschiedenis van het Belgische volk" te schrijven. Dààrom schreef Conscience *De Leeuw van Vlaanderen* en *De kerels van Vlaanderen*. Vlamingen én Franstaligen werden herinnerd aan het roemrijke verleden, om nu samen het nieuwe (oude) vaderland te verdedigen. Dààrom werden legenden op schoolse wijze ingelepeld als geschiedenis en anekdoten voorgesteld als feiten. Historische figuren werden ingeschakeld om België als staat een lange voorgeschiedenis te geven. Keizer Karel werd voorgesteld als een vorst-met-humor, die het liefst incognito tussen het gewone volk vertoefde.

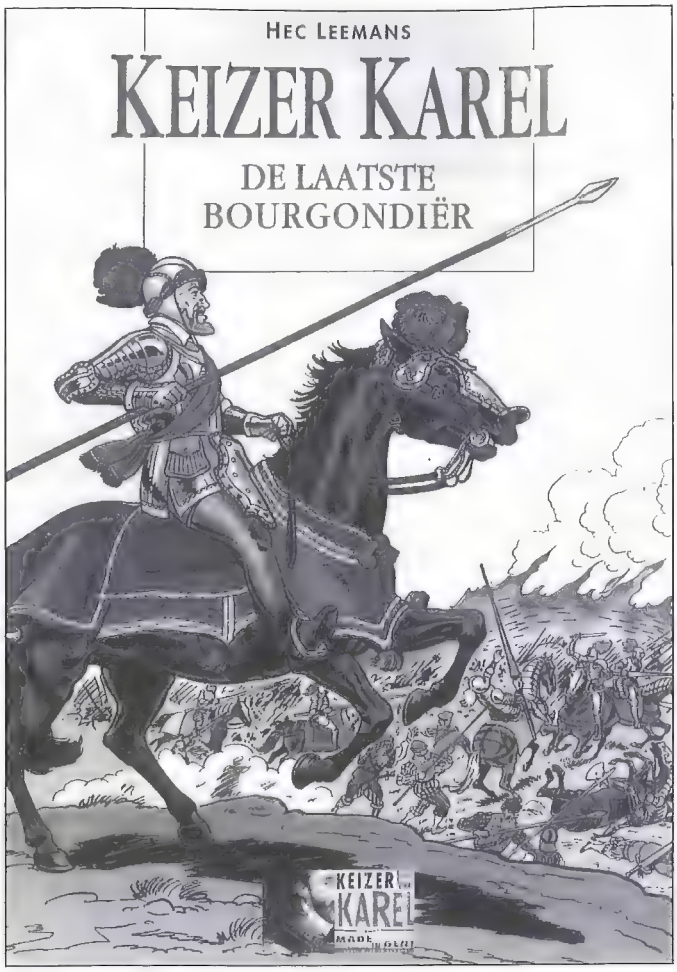

Keizer Karel in de strip

Het eerste "stripverhaal" waarin we Keizer Karel terugvinden, is in feite een plakboek van Chocolade Meurisse, *De legende van Tijl Uilenspiegel*, te situeren eind jaren veertig. Vermits er tekst onder de plaatjes staat, kan een dergelijk verhaal als een vorm van strip beschouwd worden. Het valt meteen op dat de roman van Charles de Coster getrouw gevolgd is, hoewel dit nergens vermeld wordt : in zijn jeugd bakt Tijl menige leuke poets, maar nadat zijn vader vermoord wordt door de Spanjaarden, sluit hij zich aan bij de geuzen. Willy Vandersteen zou in de vroege jaren vijftig in *Kuifje* het verhaal op meesterlijke wijze met zijn eigen talent hervertellen in *Opstand der Geuzen*. In *Ons Volkske* treffen we, ook in de

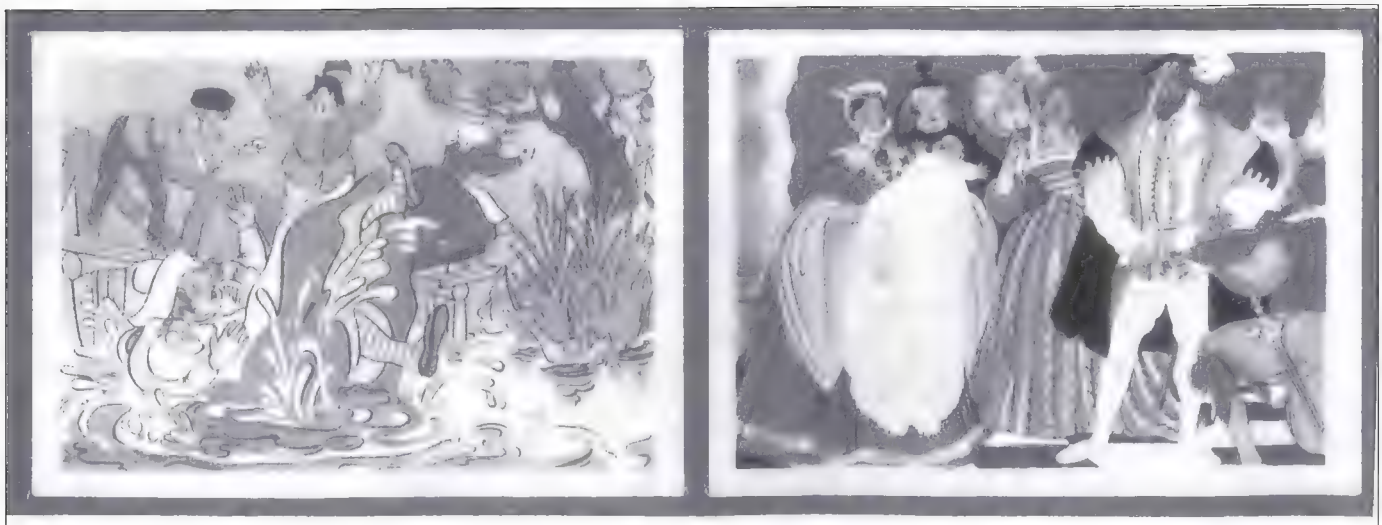

Een verkeerde beweging... en... meter en doopkind plonzen in het water; zo wordt Tijl voor de zoveelste keer op dezelfde dag gedoopt.

Juist rond die tijd, viert Keizer Karel de Vijfde in het verre Spanje, met volle luister en staatsie, het doopfeest van zijn zoon Filips.

jaren vijftig, de avonturen van Keizer Karel aan in afleveringen. Wat valt op in al deze verhalen? Keizer Karel treedt op als streng maar rechtvaardig souverein, of zelfs als populaire figuur die grappige en spannende avonturen beleeft, genre "De pot met drie oren" of "Karel en Elegast". In Vlaanderen is Keizer Karel een begrip geworden en gebleven in dergelijke volkslegenden. In 1994 bestaat Paul Geerts het zelfs nog om de keizer in *De pottenproever* voor te stellen als een bezorgde vorst die droomt van de eenmaking van Europa en zich zorgen maakt over de komende wereldoorlogen. Deze voorstelling is gruwelijk verkeerd, zoals blijkt uit het volgende.

Hec Leemans met bijzondere opdracht

Ter voorbereiding van het Keizer Karel-jaar gaf de vzw Gent 1500-2000 Hec Leemans de opdracht een strip te maken over het leven van de keizer. Eerlijk gezegd, we keken hier al een tijdje nieuwsgierig uit naar het resultaat. Hec Leemans verklaarde in dit blad al eerder dat hij de Franse Revolutie, die een einde maakte aan het feodale stelsel en het zogeheten Ancien Regime, een prima zaak vond. Hoe zou hij deze opdracht, een strip over de *grondlegger* van dat Ancien Regime, gaan aanpakken?

Zéér grondig, dat is het minste wat daarover kan gezegd worden. Wie de strip openslaat, merkt meteen dat de verhouding tekst/tekeningen verschilt van de doorsnee-strip. Het verhaal oogt met zijn overeersende tekstkaders als een historisch verhaal uit *Kuifje* of *Robbedoes* uit de jaren vijftig. Met dit verschil, dat Leemans de waarheid niet verbloemt en afstand neemt van de valse rooskleurige geschiedenisboekjes uit onze jeugd. De auteur heeft zich degelijk gedocumenteerd en hangt een realistisch beeld op van het leven van Karel. Blijkbaar heeft hij àlle historische feiten over de keizer willen verwerken tot één verhaal : het *Geuzenboek* van Louis Paul Boon verstript, als het ware (een aanrader!). Leemans gaat daarbij uiterst objectief te werk en spaart niemand : de keizer niet, die onverdraagzaam is en belust is op macht, Luther niet, een *"benepen, fundamentalistisch denkende boerenzoon"*, de Paus niet, die *"zich liet omringen met schandknapen en hoeren"*, en ook de opstandige Gentenaars niet, die in hun woede domme en wrede dingen doen.

Toch wordt de verdrukking van het gewone volk in het verhaal duidelijk in de verf gezet. Mét een knipoogje : net als zijn voorgangers heeft Leemans wel degelijk de Costers *Uilenspiegel* gelezen. Waar in de roman de levensloop van Tijl vanaf het doopsel parallel verloopt met die van Filips II, laat Leemans Lotte op hetzelfde moment geboren worden als de toekomstige keizer. Een verhaaltechniek die hem de mogelijkheid biedt om af en toe weg te raken uit de tekstkaders. Het valt inderdaad wel te vrezen dat de doorsnee-stripliefhebber zich laat afschrikken door de hoeveelheid tekst, wat onterecht zou zijn. Twéémaal lezen is beter.

Filips, die het volk uit Vlaanderen haat, is hardvochtig en onvermurwbaar voor iedereen hier in den lande.

Wreedaard van vader op zoon

De verschillen met alle andere strips die over deze figuren en dit tijdvak handelen, zijn bijgevolg verpletterend : als eerste doorbreekt Leemans in een beeldverhaal het cliché van de goede keizer die opgevolgd werd door zijn wrede zoon, Filips II. Niets van aan : het was wel degelijk Keizer Karel die de inquisitie naar onze contreien stuurde, in een poging om het enige en onfeilbare Katholieke geloof in zijn rijk te handhaven. Honderden andersdenkenden eindigden als "ketters" op de brandstapel. Filips II zette het beleid verder dat zijn vader nauwkeurig uitgestippeld had, zij het met een onverschilligheid voor menselijk leed waarmee hij zijn vader overtrof. Des te pijnlijker is het contrast nu met strips als *De pottenproever.* Keizer Karel die zich zorgen maakt om een of twee wereldoorlogen? Heel zijn leven lang heeft hij op het Europese continent -*de toenmalige wereld* - oorlogen gevoerd, met de Fransen, met de Turken, zelfs met de Paus... We kunnen ons helaas veel te goed voorstellen wat Karels etnische zuivering betekent heeft voor onze gewesten: duizenden vluchtten naar het Noorden uit angst voor foltering en dood op de brandstapel. Nee, er is helaas weinig nieuws onder de zon.

In een recent krantenartikel werd een parallel getrokken tussen de (mislukte) éénmaking van Europa door Keizer Karel en het feit dat we daarop nog 500 jaar moesten wachten. Hierbij worden gemakshalve wel Napoleon en Hitler over het hoofd gezien, despoten die Europa net als hun illustere voorganger "te vuur en te zwaard" verenigden.

Europa verdient een betere vergelijking.

(1) De legende en de heldhaftige, vroolijke en roemrijke daden van Uilenspiegel en Lamme Goedzak in Vlaanderenland en elders, Charles de Coster, eerste vertaling 1896.

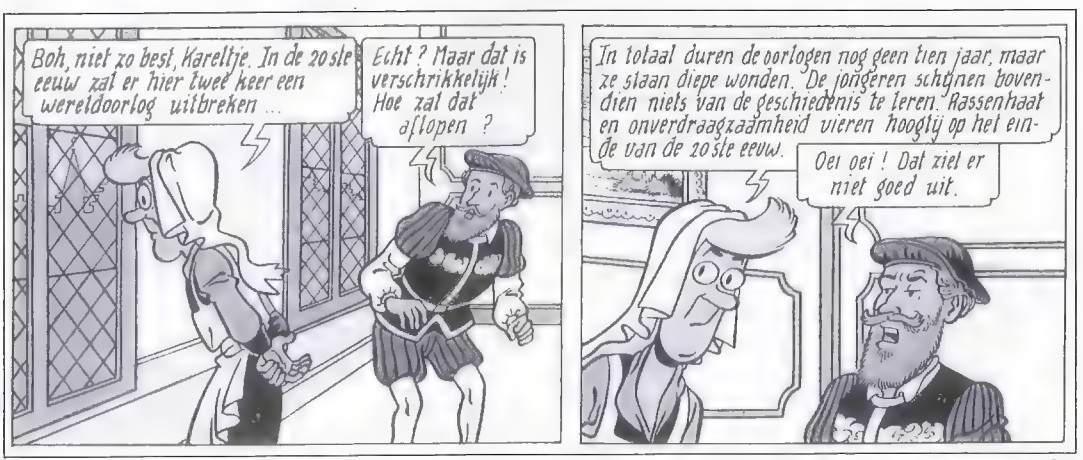
Boh, niet zo best, Kareltje. In de 20ste eeuw zal er hier twee keer een wereldoorlog uitbreken ...
Echt ? Maar dat is verschrikkelijk ! Hoe zal dat aflopen ?
In totaal duren de oorlogen nog geen tien jaar, maar ze slaan diepe wonden. De jongeren schijnen bovendien niets van de geschiedenis te leren. Rassenhaat en onverdraagzaamheid vieren hoogtij op het einde van de 20ste eeuw.
Oei oei ! Dat ziet er niet goed uit.

Rechtsboven : Filips II, de gedoodverfde wrede tiran. Links : het paralelle leven van Tijl en Filips II. (uit : De legende van Tijl Uilenspiegel, Chocolade Meurisse, tekeningen Degouy en Acket). Rechts : een wereldoorlog, onverdraagzaamheid? Maar dat is verschrikkelijk! (uit : Suske en Wiske, De pottenproever, Standaard uitgeverij)

Uitgeverij BONTE

Volgende uitgaven zijn nog verkrijgbaar :

* Tyl Uilenspiegel (Bob De Moor) - 8.800 bf- *Het valse gebit*
  Luxe boek met originele pagina oplage 44 ex.
* Jody Barton (G. Declerck) - 800 bf - *Schittering van de dood*
  luxe boek zonder originele pagina.
* Thomas Pips (Leo de Budt) - 4.800 bf - *1949 deel 2*
  Luxe boek met originele gag plaat van groot formaat,
  oplage 50 ex.
* Pats (Edward De Rop) - 2.000 bf -
  Luxe boek met originele gag plaat oplage 70 ex.
* Jim Lont (Erik) - 5.500 bf - *Mato Brosso*
  Luxe boek met originele pagina oplage 30 ex
* Jim Lont (Erik) - 1.500 bf - Luxe (zie hierboven),
  zonder origineel oplage 70 ex.
* Rudi (Karel Verschuere) - 1.500 bf - *Het beloofde land*
  Luxe boek zonder originele pagina oplage 70 ex
* Doris Dobbel (Marc Sleen) - 8.000 bf - Compleet,
  alle 682 verhalen in 23 boeken oplage 170 ex.
* Reeks Plezante Verhalen
  2. *De Blauwe wolk* (Leo de Budt) - 600 bf -
  De wereldramp van 6491
  3. Klavervier (K. Verschuere) - 400 bf -
  Avontuur op de evenaar + 2 oom wim-verhalen

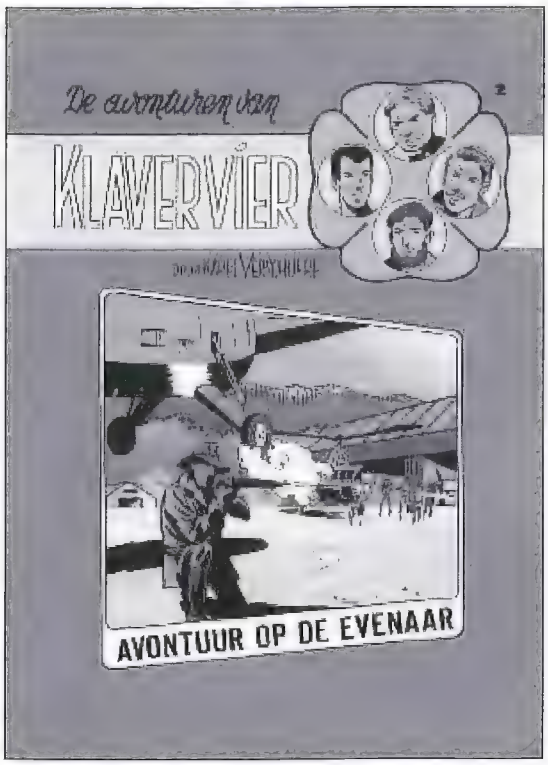

Tweedehands boekenwinkel Bonte
strips, boeken, lp's, cd's
Heidelbergstraat 5
8200 St. Michiels Brugge
050/39 29 81 - peter.bonte@pandora.be
open di - do : 13 - 19 u / vrij : 13 - 21 u
zat : 9u30 - 12 / 13 -19 uur
gesloten zon- en maandag

STRIPWINKEL ALEX

Gitschotellei 88 - 2600 Berchem - tel: 03/236.25.40
E-mail adres: Stripwinkel.Alex@belgacom.net

NIEUWE UITGAVEN IN EIGEN BEHEER

! Portfolio " Claymore " door striptekenaar ERSEL
! "Comic cooking"
Kookboekje aangevuld met grappige illustraties door Marvano (Dallas Barr, Eeuwige oorlog)
Oplage: 500 ex. waarvan 100 gesigneerde ex. met leuk gadget en ex-libris.
Verkoopprijs: met gadget en ex-libris 295 bef/16 fl., gewoon 195 bef/11 fl
! "Pancardes"
Oplage: 350 ex. genummerd en gesigneerd, A4 formaat.
Verkoopprijs: 400 bef
Volgende tekenaars hebben een exclusieve tekening gemaakt:
Ersel: Pioniers v/d nieuwe wereld Kas:Hans
J.F. charles: Fox Pellerin:De Havik
! Speciale editie "Hans 11" (Kas)
Uitvoering: Hardcover, 100 ex. genum. & gesig., zeefdrukje + andere covertekening,
Verkoopprijs: 799 bef
! Speciale editie "Kronieken van Panchrysia 5" (Ferry)
Uitvoering: Hardcover, 125 ex. genum. & gesig., zeefdrukje + andere covertekening,
Verkoopprijs: 899 bef

EXPO "FERRY"
4 december t.e.m. 30 januari 2000

STRIPWINKEL
COMICS!
NIEUWE, TWEEDE-HANDS EN ANTIQUARISCHE STRIPS
OOK AANKOOP VAN JOUW STRIPS.
PIERKE
F. VAN RYHOVENLAAN 312 (HOEK ANJELIERSTR.) 9000 GENT
TEL : 09 227 70 86

Zet het nieuwe jaar samen met Pierke feestelijk in met een fles Joost Swarte-wijn!

van 13.30 tot 20 u.
zat. : 10.30 tot 18 u.
zondag : 10.30 tot 13 u.
maandag gesloten

KUIFJE

Kuifje als maanwandelaar op postzegel

Bijna twintig jaar na de Belgische Kuifjepostzegel zijn vorige maand in Nederland twee nieuwe zegels uitgekomen. Het moet gezegd worden dat het twee juweeltjes van grafische vormgeving zijn geworden. Bij nader onderzoek blijkt ook dat er enkele opmerkelijk vaststellingen zijn in verband met het ontwerp van de zegels.

- Martin Floré -

De juweeltjes

Het gekozen onderwerp van de zegels is -hoe kan het ook anders- Mannen op de Maan. Dit jaar is het dertig jaar geleden dat de eerste echte mannen voet op de maan gezet hebben. Vijftien jaar eerder hadden de helden van Hergé dat huzarenstukje al volbracht. Het thema is dan ook niet toevallig gekozen. De najaars- en nieuwjaars collectie op gebied van Kuifjemerchandising (agenda's, kalenders, bureau materiaal, ...) staat trouwens volledig in het teken van die verjaardag. Bovendien waren de twee albums *Raket naar de maan* en *Mannen op de maan* eerder dit jaar in speciale kartonnen box opnieuw uitgebracht.

De postzegels tonen twee fragmenten uit het laatstgenoemde album. Het zijn qua vormgeving en grafisch ontwerp kwalitatieve hoogstandjes. De reproductie is nagenoeg perfect en ook aan het drukprocédé van de zegels is de nodige zorg en aandacht besteed.

Geen toevoeging aan het werk van Hergé

Aandachtige Kuifologen onder ons hebben natuurlijk bij één van de zegels al iets opmerkelijks vastgesteld. In de zegel waar Kuifje en Bobbie over het ijs glijden, is de achtergrond groen geworden en is het tekstballonnetje weggelaten (zie ook het desbetreffend plaatje in het album). Misschien komt het zo verkregen plaatje voor een zegel inderdaad veel beter uit. Merkwaardig is wel dat de antenne van Bobbie er nu wat "afgeknapt" gaat uitzien. Gewoon het lijntje doortrekken, zouden veel ontwerpers of layouters denken, maar dat vonden de vormgevers van Moulinsart niet. Het lijntje (de antenne) doortrekken zou een toevoeging zijn aan het werk van Hergé (!), en dat zou volgens de erven *(lees : Fanny Rodwell, de weduwe van Hergé)* indruisen tegen de wil van haar overleden man. Dit moet ten alle prijze vermeden worden, iets waar de Stichting Hergé nauwlettend over waakt.

Het volledige gamma

Voor de verzamelaars is het goed om te weten wat je allemaal kan krijgen en bestellen rond de Kuifjezegels. Eerst en vooral de zegels zelf natuurlijk. Er zijn twee postzegels met scènes uit het album *Mannen op de maan.* De zegels kosten 80 cent per stuk en zijn verkrijgbaar in de Nederlandse postkantoren. Er bestaat ook een velletje waar de twee zegels aan elkaar hechten en waarvan de zegelranden meerdere tekeningen bevatten. Een (geïllustreerd) postzegelboekje met 5 gelijke zegels en twee sluitzegels is ook een mogelijkheid (totale waarde 4 gulden). Een telebrief met het volledige velletje inclusief stempelafdruk en speciaal ontworpen telefoonkaart, of een Ecubrief met het velletje en speciale stempel in de vorm van een tekstballon en Ecu zijn eveneens verkrijgbaar. Waarde resp. 9,75 (brief) en 8,75 (Ecu) gulden. Verder is er ook een postzegelmapje te koop (niet verwarren met postzegelboekje) voor amper 2,60 gulden. Dit bevat de postzegels met op de achterkant van het mapje informatie over het onderwerp van de postzegels, de oplage en de ontwerpers, zijnde Moulinsart in samenwerking met met de nederlandse PTT. Een beetje verzamelaar kan zich best het volledige 'Kuifje postzegel set' aanschaffen bestaande uit alle voorge-noemde uitgaves met als extra item het album *Mannen op de Maan* (let op : géén speciale versie). Deze set kost mooi afgerond 25 gulden (ong. 450 bfr.). Tenslotte nog een laatste tip : de Nederlandse PTT Post heeft, met toestemming van Moulinsart uiteraard, ook een set met twintig enkele wenskaarten gemaakt waarop Kuifje en co te zien zijn in spannende situaties uit de ons gekende albums. Ze worden als set tesamen met twintig blanco enveloppen geleverd voor 32,50 gulden (ong. 600 bfr.).

Info: PTT Post Verzamelservice, Antwoordnummer 216, 9700 VB Groningen - Nederland, tel: (0031)20-5006223.

Copyright: Hergé/Moulinsart 1999

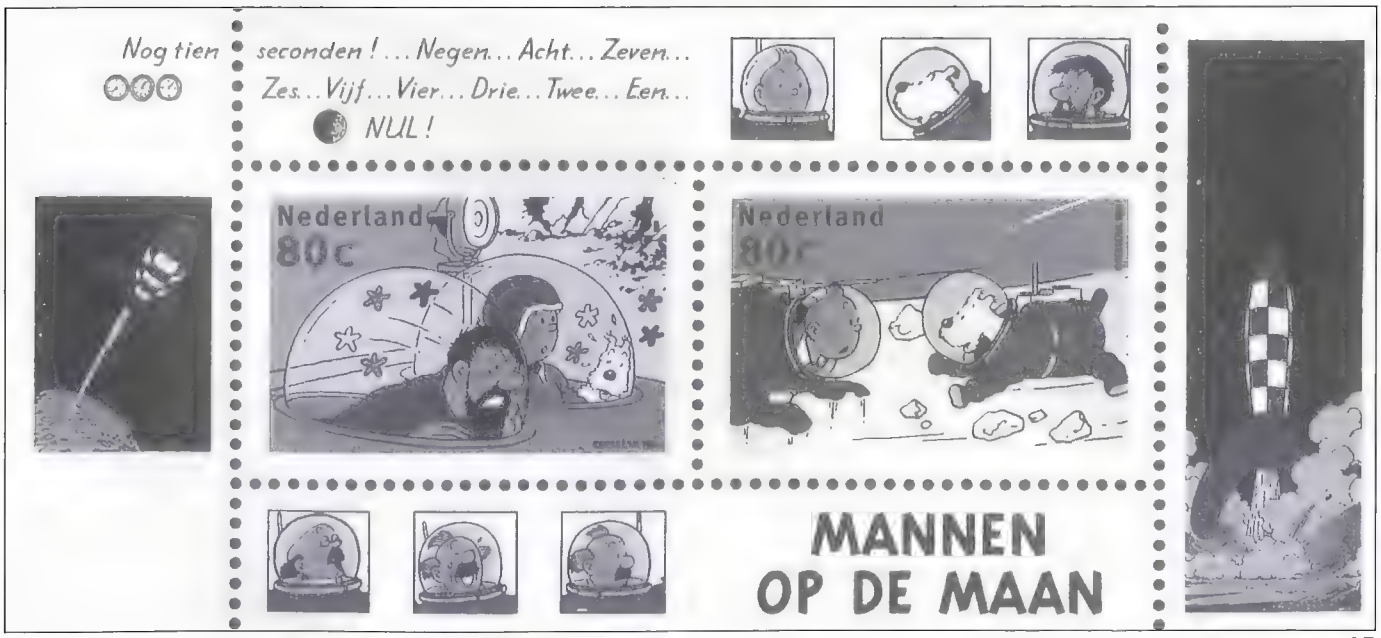

**Gezonde roddels,
toekomstvoorspellingen,
nieuwe uitgaven,
luxetoestanden,
enz...**

Yag Millew
maakt er een lekker soepje van!

Er staat nog geen letter op papier en er werd ook nog geen enkele acteur aangeworven, maar toch wordt de première voor de eerste **Kuifjesmusical** aangekondigd voor 15 september 2001 en dan nog wel in beide landstalen. Inderdaad, op de audities die doorgaan op 12&.13 februari 2000 wordt er gezocht naar Nederlandstaligen en Franstaligen, elk voor een eigen produktie. Produktiehuis *Tabas&co* heeft 120 miljoen veil voor dit project. Er werd geopteerd voor de uitvoering van twee albums, namelijk *De Zonnetempel&De zeven kristallen bollen.* Medewerkers aan dit project zijn: artistiek directeur Frank Van Laecke, auteur Seth Gaaikema en componist Dirk Brossé.

***

Het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap brengt een heus stripverhaal op de markt, ***De vermetele verzamelaar*** van de hand van tekenaar Ron Van Riet op scenario van Jansen & Janssen. Via een boekendiefstal en de hier op volgende zoektocht naar de dader, doorkruisen de Schot Alan Taylor en zijn Vlaamse vrienden ons Vlaanderenland. Leuke promotie via de strip. Info: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Kanselarij en voorlichting Boudewijnlaan 30 B-1000 Brussel. Tel 02/553.56.25 of fax 02/553.56.34.

***

De bijlage ***Gratis strips*** bij de krant *De Morgen* van 2 oktober bezorgde de deelnemende stripwinkeliers vermoedelijk grijze haren. Met een in te vullen bon kon je gratis tot einde voorraad het eerste album uit de serie *Alfa (Le Lombard)* bemachtigen. Stapels en stapels bons werden ingeleverd. Toch raar dat de belangstelling naar strips stijgt naargelang de prijs daalt...

***

Het achtste en meteen ook laatste album in de serie ***Meesters van de gerst*** sluit niet alleen een familiekroniek af maar voert ons mee naar datgene waar België onovertroffen sterk in is. Namelijk het brouwen van bier. Zij die nog nooit met de serie kennismaakten, zijn eraan voor de moeite met dit album. Het vereist voorkennis van de vorige verhalen, daar dit album episodes bevat die in vorige albums onbeantwoord bleven. Tussen ieder hoofdstuk staat twee pagina's tekst. *De meesters van de gerst 8, De Steenforts*, tekeningen Vallès, scenario Van Hamme, uitgeverij Glénat, hc, 459BEF.
Toch brouwen de Steenforts voort. Canvas zend sinds 12 november 1999 de drie eerste TV-afleveringen opnieuw uit, met hieraan gekoppeld 3 nieuwe afleveringen die net zoals de voorgaande 100 minuten duren. Miste u deze serie? Geen nood, één of ander TV-station zal de reeks nog wel eens opnieuw brengen.

***

Steven Vervloet uit Sint-Katelijne-Waver mag zich de grootste Vlaamse **Simpsonskenner** noemen. Hij nam deel aan het Simpsonsexamen van de krant *Het Volk*. Tien deelnemers van 13 tot en 48 jaar gingen de strijd aan. Echt makkelijk was het niet want 16-jarige Steven werd winnaar met 11 juiste antwoorden op 15. Begin november mag hij samen met zijn zus drie dagen naar Hollywood. Op het programma staat een bezoek aan de studio's en kennismaking met de acteurs die de stemmen inspreken van de Simpsons

***

Manager **Nick Rodwell** geeft Kuifje nieuwe kansen, er staat nog heel wat op het programma. U kan de kinderen, of uzelf natuurlijk, met Nieuwjaar onder het mom van educatief speelgoed de Kuifjesraket cadeau doen. Dit 1,10 meter hoog exemplaar, klaargestoomd in China, wordt in België voor ongeveer 1.540BEF aangeboden. Voor die prijs moet u ze dan zelf nog wel vouwen. Verder komen er nog enkele boekjes voor eerste lezertjes, een nog op stapel staande essay en als voorlopig einde een vierdelige oeuvrecatalogus.

***

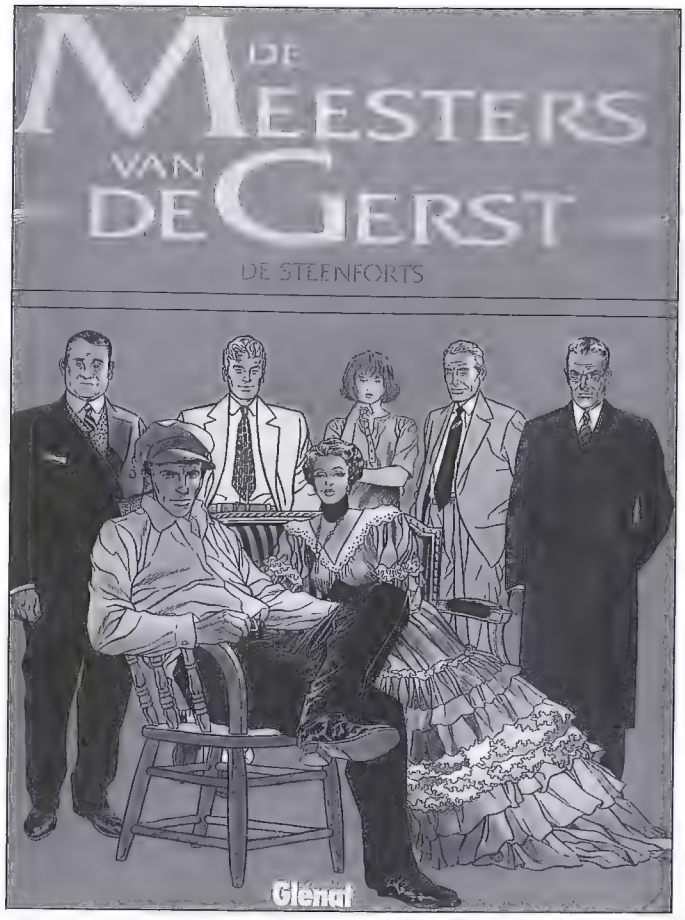

Bij het doorlopen van de media kom je soms strips en artikels in de raarste bladen tegen. In *De Volkswil,* een weekblad uit het Limburgse op 87000 exemplaren, verscheen op 15/10/99 in jaargang 54, nr 37 een zeer kritisch artikel annex interview over tekenaar/scenarist **Karel Biddeloo**. Info: De Volkswil, Guffenslaan 22, 3500 Hasselt, tel 011/24.99.11. of e-mail: Volkswil@skynet.be
Levend Land, het maandblad voor de leden van de Landelijke Gilden van de Boerenbond brengt vanaf jaargang 28 nr 10 (oktober 1999) tot en met december 1999 twee pagina's strip. E-mail: levendland@boerenbond. be

***

Scooby Doo is jarig. De altijd bange tekenfilmhond mag dertig kaarsjes op de taart uitblazen. Niet alleen is hij jarig hij heeft ook het record van langstlopende serie op de Amerikaanse TV op zijn palmares. Van 1969 tot 1991 beleefde hij daar de dolste capriolen. In België is hij bijna dagelijks te zien bij de commerciële zender VT4. Als verjaardagsgeschenk verschijnt er een gloednieuwe video, met een Scooby Doo in een nieuw jasje.

***

Leuk om weten is dat het allereerste nummer van het Nederlandse ***Donald Duck weekblad*** verscheen in oktober 1952. Dat betekent dat dit weekblad ondanks alle ups en downs in de stripwereld reeds 47 jaar weet te overleven. In het eerste nummer, dat 20 cent koste en 24 pagina's telde, die gedeeltelijk in kleur, en gedeeltelijk zwart-wit waren er ook reeds prijzen te winnen. De hoofdprijs was toen een horloge, wel heel wat anders dan de spelcomputers die je nu kan winnen. Beginnende verzamelaars zijn gewaarschuwd : de eerste Duckies zijn ondertussen een paar honderd guldens waard. In goede staat, uiteraard.

***

Na *de Simpsons* en *South Park* is het hek pas goed van de dam. We noemen even op wat u binnenkort op uw scherm of bij vrienden via de satelliet kan bekijken. **Invasion Amerika**, een product van *Steven Spielbergs Dreamworks* bereikte in Amerika de hoogste kijkcijfers bij het WB-kanaal. Diezelfde Spielberg heeft ook nog een achttal niet nader genoemde tekenfilmproducties op stapel staan. *Comedy Central* lanceert *Bob and Margaret,* een Engels-Canadese productie gemaakt door Alice Snowden en Dave Fine. MTV brengt al een tijdje *Celebrity Deathmatch,* een in klei gemonteerde show waarin bekende wereldburgers elkaar bevechten in de boksring tot ter dood. Al deze produkties zijn wel bedoeld voor een volwassen publiek.

***

Wat gebeurd er als een orkaan en een cycloon elkaars pad kruisen? Inderdaad, dan ontstaat er een natuurkundig niet te verklaren fenomeen. Het zelfde gebeurt als een toptekenaar en topscenarist elkaar ontmoeten. Tekenaar Hermann en scenarist Van Hamme sloegen de handen in elkaar voor een bloedstollende thriller met name ***De Bloedbruiloft***. Het heeft wel een tijdje geduurd : Hermann verklapte ons al in 1997 bij wijze van primeur dat deze strip op stapel stond (zie magazine 47). Te verkrijgen vanaf 5 januari 2000 in de *Collectie Vrije Vlucht* van uitgeverij Dupuis. De strip liep in voorpublicatie in Het belang van Limburg vanaf 20/10/1999. Jan Bex interviewde in dezelfde krant beide auteurs en ontlokte Hermann de volgende uitspraak : «Zeg maar gerust dat ik politiek niet correct ben. Ik ben al iets te vaak ontgoocheld geworden in het wezen dat mens heet.Ik zit nu in een stadium waarin je moeilijk nog moedelozer kan zijn. Ik zit al op de bodem van de put.»
Die Hermann toch! Nog geen haar veranderd.

***

Het jaareinde nadert met rasse schreden, de **stripkalenders** vliegen je om de oren. We noemen er een

paar, allen opnoemen zou papierverspilling zijn.
Dagkalenders met cartoons: 1) Liefde en geluk, Doorzon's De hond scheurkalender 2000, sc 250BEF, 2) Donald Duck's scheurkalender 2000, sc 380BEF, 3) Peters Zeurkalender (Van Straaten), sc 550BEF, 4) Rooie Oortjes scheurkalender 2000, sc 395BEF, 5) Garfield scheurkalender 2000, sc 350BEF. Maandkalenders met cartoons: 1) Doortje Doorzon Kalender 2000, albumformaat, 350BEF, 2) Peter Van Straaten kalender 2000, albumformaat 350BEF.

***

Zeggen dat de albums van de serie ***Meccano*** elkaar snel opvolgen, zou een grove leugen zijn. Vijf jaar na het verschijnen van album 2 (1994) verschijnt *Schlager.* Niet langer bij uitgeverij Arboris, nee, de Harmonie neemt de fakkel over. Zij brengen het boek éénmalig in hc voor de prijs van 550BEF. *Schlager,* het derde deel van een vijfluik speelt zich af in het prinsdom Meccano een land dat zijn tijd ver vooruit is. Hanco Kolk brengt een prachtig getekend verhaal.

***

Uitgeverij Talent start zijn Millennium actie. Bij aankoop van één stripalbum uit het fonds ontvang je een gratis kraslot. Bij wegkrassen verschijnt het logo van Talent of een foto van één der vijftig zeefdrukjes ***Vrouwen van Talent***. Het lotje met de tekening kan onmiddellijk ingeruild worden voor een prent. Bewaar je kraslotjes : 10 biljetten geven kans op een gratis album, *Vrouwen van Talent 2* (waarde 1000fr) Hiervoor moet wel juist geantwoord worden op een multiple-choice vraag.

***

Gilles de Geus van Peter de Wit en Hanco Kolk blijft een bezig baasje. Zoals een ander van zakdoek wisselt, verandert hij van uitgever. Na Big Balloon en Arboris verschijnen zijn avonturen bij Silvester, in oblong en in zwart-wit. Prijs sc 395BEF. Gilles brengt de geschiedenis

tot leven zoals u ze op school nooit te zien kreeg.

***

Uitgeverij Oog & Blik laat, in samenwerking met De Harmonie, geen kans voorbij gaan om klasse-albums op de markt te brengen. Stanislas, Bocquet en Fromental presenteren ***De avonturen van Hergé*** (hc 550BEF). Zij brengen niet het zoveelste saaie essay waar geen mens wat aan heeft, zij leveren een sprankelend humoristisch album. Voor eenmaal gaat het niet over hij-die-eeuwig-gekuifd-zal-rondlopen (een *broske* zou hem nochtans niet misstaan), maar over de maker zelf. Volg HG's avonturen van zijn jeugd tot aan zijn verscheiden.

***

Even ontstond er opschudding bij uitgeverij De Standaard naar aanleiding van de verkoop van **Vandersteen-originelen** op de zwarte markt (zie magazine 72). Er werd beweerd dat deze originelen uit het archief van de Standaard zouden ontvreemd zijn, waarop de erfgenamen de overige originelen bij de Standaard zouden opgevraagd hebben. Volgens Dirk Willemse van Standaard Uitgeverij gaat het hier om een storm in een glas water. Vandersteen schonk tijdens zijn leven verschillende tekeningen weg en uitpluizen waar die terechtkwamen is onbegonnen werk. Dus kan er van een zwarte markt geen sprake zijn, aldus Willemse. De overige originelen waren reeds eerder dit jaar bij de erfgenamen ondergebracht, daar deze volgens Willemse wegens plaatsgebrek niet langer bij de Standaard konden bewaard worden. Dit wordt ook bevestigd wordt door Alex Willequet, schoonzoon van Vandersteen.

***

Derrick, de bekendste Duitse politieman die jarenlang verscheen op het BRT/ VRT1 scherm komt naar verluidt in het jaar 2000 terug in beeld. Wel niet in levende lijve maar als stripfiguur in een animatiefilm. Eén zaak blijft bij het oude, namelijk Derrick's stem. Men zegt dat Horst Tappert, de vertolker van Derrick, zelf de stripfiguur zou gaan inspreken.

***

Wallace en Gromit, de bekende kleifiguurtjes uit de gelijknamige animatiefilmpjes van het Britse *Aardman Animation,* trekken naar Hollywood. Samen met *Dream works,* de productiemaatschappij van Steven Spielberg zullen ze samen vier films inblikken. Het gaat hier om een miljardendeal. Als aanloop naar deze films werkten beide firma's al samen aan *Chicken Run,* een langspeelfilm bevolkt met kippen uit klei. De film komt volgende zomer in de bioscoop.

***

Wat champagnehuizen al niet doen om hun geestrijk vocht aan de man, resp. vrouw te brengen. ***Moët & Chandon*** haalden hun grote kanonnen boven en schonken stripfiguur Kuifje een fles *Esprit du Siècle* ter waarde van 20.000 euro (plusminus 806.798 BEF). Daar Kuifje wegens drukke werkzaamheden niet aanwezig kon zijn, nam Fanny Rodwell in naam van de *Hergé-stichting* het kleinnood in ontvangst. Het evenement was de inleiding van de tentoonstelling *Esprit du Siècle* die in het museum *Album* Kartuizerstraat 25 te Brussel doorging. Waarom ben ik geen stripfiguur geworden?

***

Sherpa uitgeverij brengt strips die niet alle lezers kunnen bekoren, in zwart-wit en met in onze contreien minder bekende tekenaars. Om aan dit euvel te verhelpen verschijnt in de *Sherpa Plus-reeks* het album *Sherpa Select.* Het bevat een bundeling korte verhalen die niet eerder in vertaling of in boekvorm verschenen. Er wordt werk gebracht van Bernie Krigstein, Baudoin, Mattotti, Munoz, enz. De oplage van 500 exemplaren verschijnt in sc voor de prijs van 465BEF, ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van uitgeverij Sherpa. Gefeliciteerd.

***

Tijdens de *5e Grote Stripveiling* te Gent die doorging op 30/10/99 werd organisator **Casto** op de vingers getikt door *NV Moulinsart.* (*Moulinsart* is de firma die toezicht houdt op de Kuifjesmerchandising). Het was een behoorlijk harde tik : lot 221, *Kuifje en de vervalsers* en lot 222, *Kuifje in El Salvador* kregen een verbod van veiling. *Nv Moulinsart,* lees : Nick Rodwell, eistte in een aangetekend schrijven 50.000BEF schadevergoeding voor het aanbieden van illegale Kuifjes op de veiling. Om verder risico te vermijden werd ook lot 220 niet geveild. Men twijfelde aan de echtheid van de aangeboden gesigneerde originele tekening van Kuifje en Bobbie. *"Voor de albums raakt de aanklacht kant noch wal"*, verklaart expert Danny Dewilde. *"De albums zijn parodieën en in feite een hommage aan Hergé als striptekenaar. Van illegale werken is dus geen sprake, er werd dan ook aangedrongen op een minnelijke schikking"*. Wordt ongetwijfeld vervolgd. Strips, een bron van plezier of van rechtspraak? Maak zelf je keuze.

***

Tekenaar Patrick Roelens, van wie bekend is dat hij sneller tekent dan zijn schaduw, is niet aan zijn proefstuk toe. Na strips als *Get Ready* en *Windkracht 10,* allen geënt op bekende personages of TV-series, verschijnt de eerste ***K3-strip.*** De gelijknamige Vlaamse meidengroep met hits als *Yeke Yeke* en *Heyah Mama,* wordt ontvoerd door de jaloerse mevrouw Drakenstein. Het resultaat is te zien in uw stripwinkel op 22 december 1999. Hopelijk wordt het losgeld niet te snel betaald zodat we oudejaar in alle rust kunnen doorbrengen.

***

Wenst u vakantie te nemen in Hongkong, reserveer dan alvast voor het jaar 2005. Dan zou het vijfde ***Disney****-park* ter wereld zijn deuren openen Naar verluidt zou het park meer dan 100 miljard gaan kosten, en zou het de eerste

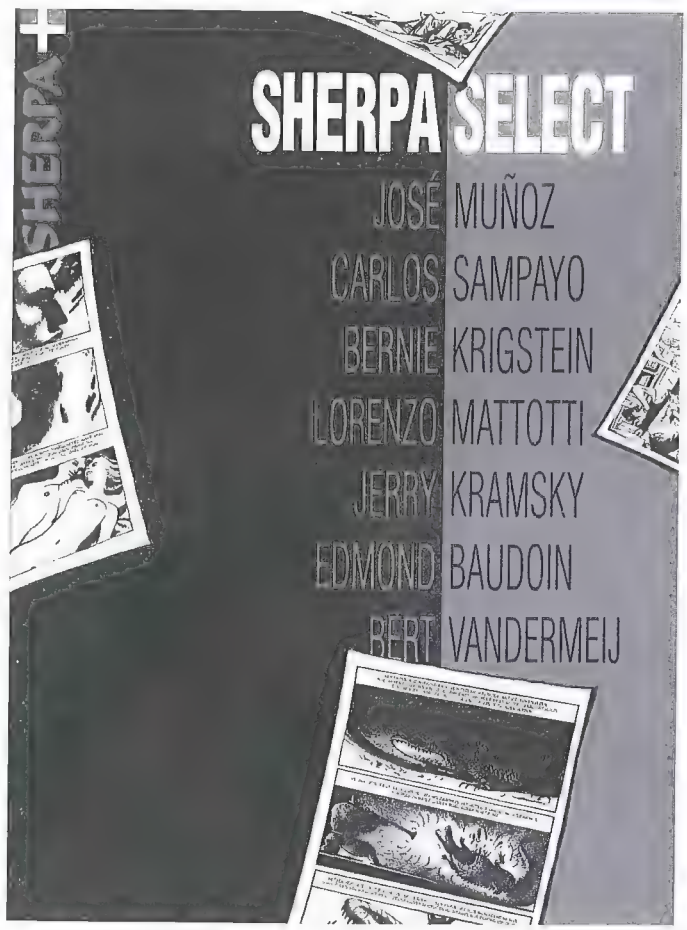

jaren jaarlijks 5 miljoen bezoekers moeten trekken. De bouw zou 6.000 banen opleveren en vanaf 2005 zou er werk kunnen verschaft worden aan 18.000 mensen met als prognose dat er na 20 jaar 35.000 mensen zouden werken. En men kijkt al verder : volgens Disney-directeur Judson Green bestaat de kans dat er ook nog een pretpark in China aangelegd zou worden. Op dit ogenblik is China de grootste markt ter wereld voor Disney. Waarschuwing, beste Judson : opgepast voor namaak.

***

Twee **Thorgal**-albums in één jaar, *(Arachnea & De blauwe ziekte*) hoe is het mogelijk, dacht de redactie van de Vlaamse krant *Het Nieuwsblad.* Daarom stuurden ze Michel Janssens op pad om tekenaar Rozinski en scenarist Van Hamme eens flink op de rooster te leggen. Onder de noemer : *We amuseren ons kostelijk*, worden vele puntjes op de i gezet en toekomstplannen met mondjesmaat onthult. Het resultaat stond in bovenstaande krant op 13 november 1999. Ter gelegenheid van het verschijnen van het 25ste Thorgal album, de blauwe ziekte, verbaasde Le Lombard met een speciale gekartonneerde editie in het Nederlands voor de pers, genummerd en gesigneerd door beide auteurs, op 150ex. Daarbij hoort een luxueus boekje dat als persmap dienstdoet, waarin een interview met de auteurs, schetsen en een hele plaat uit het nieuwe album. Zowel het album als de persmap zijn op normaal albumformaat.

***

Winnie the Poeh, het beertje van schrijver A.A. Milne is weer razend populair. Zijn beeltenis prijkt op sleutelhangers, telefoons, posters, postzegels, zelfs muziekdozen ontsnappen er niet aan. Maar bij Winnie hoort ook het jongetje Christopher Robin en om hem draait volgende historie. In 1926 begon E.H. Shepard officeel de Poeh-verhalen van Milne te illustreren. Maar omstreeks 1924 maakte hij vier tekeningen bij Milnes gedicht *Missing.* Ze stellen alleen het jongetje voor en niet het beertje. De tekeningen worden nog dit jaar geveild in Engeland en zouden volgens kenners 900.000fr kunnen opbrengen. Een aparte tekening met Robin die met zijn beer de trap oploopt, wordt geschat op 1,8 miljoen frank. Het zweet staat mij al in de handen.

***

Op 25 oktober 1959 werd ***Asterix*** geboren. Op die dag verscheen hij voor het eerst in het Franse *Pilote.* Een klein rekensommetje laat ons al snel opmerken dat deze held al veertig jaar de striplezer in de ban houd. Dertig albums in 90 talen, wereldwijd goed voor 300 miljoen exemplaren, talrijke tekenfilms, zelfs een bioscoopfilm met echte acteurs, het kan bijna niet op. Er wordt voor 2000 zelfs een 31ste album aangekondigd waarin de ouders van veelvraat Obelix de gelederen komen versterken. Wat maakt deze strip zo populair? Volgens kenners brengt deze

Boven : het album, Links : de persmap

strip een subtiele en erudiete humor, spitsvondige dialogen, verwijzingen naar de geschiedenis, en deze ingrediënten kunnen zowel jong als oud bekoren. Diezelfde Asterix en compagnie zijn eveneens te gast tijdens het stripfestival te Middelkerke in het jaar 2000.

***

Uitgeverij Arboris brengt een nieuwe serie: **Tao Bang** 1: De zevende hemel. Het is een avontuurlijk verhaal ,met een vleugje geweld, een vleugje humor, leuke tekeningen en dito inkleuring. Sc 240BEF.

***

Zoals steeds is uitgever **Talent** trouw op het appel. Sofaletta 2, *De zucht der wolven* & 3 : *De erfenis van de hoer* volgt al snel op de nummer één, *Tranen van bloed.* Met deze 3 albums wordt de eerste cyclus afgesloten. Tekenaar & scenarist Erik Arnoux brent een verhaal over een meisje dat ongewild na de dood van haar moeder in de prostitutie terecht komt. Met in album 3 een happy-end. HC, 250 ex, 500BEF. Een nieuwe reeks van tekenaar Janolle en scenarist Ange, *Nemesis,* wordt ons meteen met twee albums aangeboden : *1. Level eleven & 2. Babalon Working.* Twee hedendaagse FBI-agenten worden betrokken bij een kwalijk zaakje dat zijn oorsprong vindt ten tijde van WOII. Van Den Abeele brengt een mooie aangepaste inkleuring. HC 250 ex, 500fr. Bij Talent gewoontegetrouw eerst de harde jasjes, later volgen de softies.

***

Dupuis brengt in de serie *Vrije Vlucht* het album *Zeke vertelt* een verhaal met tekeningen en scenario door **Cosey.** Een oudere dame, vergezeld van een meisje, gaat op zoek naar haar zoon die ze reeds twintig niet meer ontmoette. Het meisje weet niet dat de dame haar grootmoeder is, ze heeft zelfs geen notie dat ze op weg is naar haar vader. HC 485BEF.

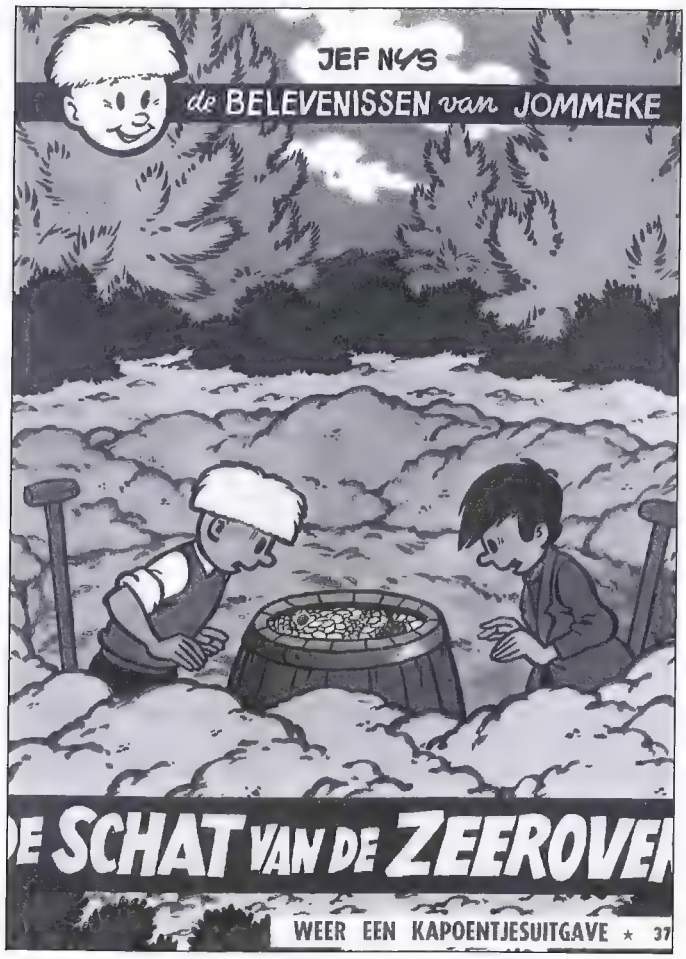

Het verwonderde mij dat een CD-rom van deze stripheld zolang achterwege bleef. Maar, beter laat dan nooit zegt het spreekwoord. Eindelijk is er de eerste **Jommekes** Spelletjes CD-rom. Maak je eigen strip, puzzels,... kortom 10 spelletjes die je op verschillende niveaus kan spelen. De CD-rom kost 599BEF. Kijk ook in *Weekend*, de zaterdagbijlage van de Vlaamse krant *Het Volk*. Op 20-21 november 1999 verscheen een interview met Jef Nys naar aanleiding van de video uitgave van *De schat van de zeerover* (film uit 1968). De video wordt utigegeven door Retro Films, duur 100 minuten waarvan plusminus 30 minuten interview met Jef Nys, prijs 750BEF. Jef Nys en Jommeke kunnen inderdaad nog wat promotie gebruiken, want wat hoorden we een jongedame op Radio 1 aankondigen? *"Voor Jommeke en Filiberke begon het allemaal met een film. Jef Nys inspireerde zich voor de avonturen van zijn stripfiguren op de film* De schat van de zeerover*"*. Tja, we weten ondertussen al een tijdje dat pers- en mediamensen weinig kaas gegeten hebben van strips, maar zijn er bij de Vlaamse radio nu echt geen professionelen die kunnen beletten dat zulke onzin de ether ingaat? Het is nota bene Jommekesalbum 37, meiske.

***

Als u de kleintjes even rustig wil houden, koop dan het album ***De Katamarom*** *31: De fontein der mutanten* tweemaal. Op een nagenoeg lege voorkaft kunnen ze zelf een decor samenstellen door middel van 20 meegeleverde herbruikbare zelfklevers. Deel 32 zullen ze wellicht zelf moeten tekenen. Wie weet is er zodoende toch weer een nieuwe generatie striptekenaars in de maak.

***

Net zoals in de sport gebeuren er in de stripwereld transferts. Het gaat hier niet om miljoenenkontrakten maar om een doodgewone tekenaarswissel. ***De Klaagzang van de verloren gewesten*** wordt niet langer op papier gezet door Rosinski maar door Delaby. Dufaux blijft wel de scenario's verzorgen. Gilles Chaillet, de tekenaar van de serie *Vasco* hangt de serie *Lefranc* aan de wilgen. Opvolger van deze serie is Christophe Simon. Jacques Martin houdt wel de scenariodraadjes in handen.

***

Toenga in gevecht met een dinosaurus? Totaal onmogelijk. Omdat tekenaars en scenaristen nog al eens een loopje durven nemen met de prehistorie of de oudheid, wenste *het Provinciaal Archeologisch Museum* in Velzeke (Pamzov) eens de puntjes op de i te zetten. Nog tot 23 november 2000 kan je terecht van 9 tot 12 en van 14 tot 18 uur in de Paddestraat 7 te Velzeke-Zottegem (Weekend alleen 's namiddags). Strips vormen de basis van deze expo, die je voert langs 7 thema's uit de prehistorie. Het is echter geen saaie bedoening : via uitvergrote stripplaten kom je terecht in een wondere wereld waarin je alles zelf kunt uitproberen, zoals vuur maken, kleren passen, enz. Info: 09/360.67.17.

***

Casterman opent met een tweeluik de nieuwe serie ***Caroline Baldwin***, een detective van Indiaanse afkomst. Tekenaar en scenarist André Tayman brengt een vlot en mooi ogend verhaal. 1. *Bloed in het zwembad*, 2. *De laatste dans*, sc 195BEF. *Café Kin' la Belle* is een nieuw pareltje van Warnauts, Raives & Vandam. In dit cafe ontmoeten we een vast gezelschap stamgasten. In de loop van het verhaal ontstaan onderhuidse spanningen.
Hc 525BEF.

***

Ik had het altijd al gedacht en de Amerikaanse professor psychologie Charlie Lewis steunt mijn theorie met volle overtuiging. De immer boerende, krabbende en bierdrinkende **Homer Simpson** uit de Simpsonsserie is een modelvader volgens bovenstaande prof. De reden : al bezit deze figuur niet echt opvoedende eigenschappen, toch krijgt hij van deze prof een tien omdat hij steeds aandacht en tijd overheeft voor zijn kids. Ik krijg zo een donkerbruin vermoeden dat ik heel wat miste in mijn jeugd.

***

Oxfam, de bekende organisatie van de Wereldwinkels, stunt, hoewel ze in sommige ogen te ver zullen gaan. Het vignet van hun millenniumwijn, getekend door cartoonist **Gal,** toont een naakte jonkvrouw Mathilde die een condoom zwaait voor haar rijdier dat trekjes vertoont van onze prins Filip. Nelle Vanlangendonck, grafische vormgeefster bij Oxfam, verwacht geen problemen bij de verkoop. Een paar jaar geleden brachten zij immers Paola en Albert naakt op wijnflessen, iets waar weinig personen zich aan stoorden... *Vin de Siécle*, hoeft het nog gezegd, is te koop in de Oxfamwereldwinkels.

***

Het album *De Dulle Griet* (nr 59) sluit de ***Suske & Wiske Klassiek****-reeks* af. 59 Delen uit de rode reeks, 8 uit de blauwe reeks, en premium albums van *'t Prinske*, *Mijnheer Lambik* en *De Vrolijke Bengels* vullen nu je boekenkast. Ook in de toekomst zal Standaard Uitgeverij aandacht besteden aan Vandersteen. Bij het laatste album in de reeks bevind zich een antwoordkaart die men aan Standaard kan toesturen of faxen, zodanig dat eind 2000 informatie toegestuurd wordt over nieuwe uitgaven rond het werk van Willy Vandersteen. Standaard Uitgeverij nv, t.a.v. Standaard Strips, Belgiëlei 147 A, 2018 Antwerpen. Fax: (00/32)(0)3/285.72.99.

***

Uitgeverij *De Harmonie* brengt omstreeks januari 2000 een tweetal uitgaven, ééntje van Jos Collignon, namelijk *Jaaroverzicht 1999* en een album van grootmeester **Joost Swarte** met als titel: *Glas in lood.*

Reclamestrips inzicht !!

Nieuws vanuit uit het hoofdkwartier van de Reclame-stripclub aan de Westkust, waar visser-voorzitter Jean-Pierre Legein een oogje in het zeil houdt. Heelwat strips uit dit artikel zijn op ruilbasis verkrijgbaar. Neem contact op met de Reclamestripclub! Ter Weide 9, 8670 Oostduinkerke. Tel. 058/51.23.02 (NL:) 003258512302

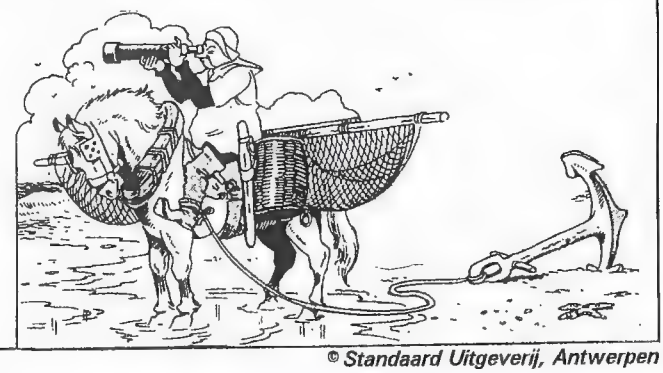

© Standaard Uitgeverij, Antwerpen

De reclamestripclub is een zustervereniging van Brabant Strip die zich specialiseert in reclamestrips en alle bijzondere uitgaven waarvan je anders pas zou horen als het te laat is. Alle leden zijn ook lid van Brabant Strip.

Nuttige adressen :

Het hoofdkwartier : zie bovenaan

Het Nederlands secretariaat : Patrick van de Kerkhof, Waterhoenhof 8, 5672 VH Nuenen, t.040-2839941

De Reclamestripclub-website op Internet:
http://www.geocities.com/SoHo/Gallery/3536.

Tips voor de rubriek *nieuwigheden* zijn welkom bij Marc Lezy, Meulebekesteenweg 63, 8720 Dentergem, of via E-mail : **marc.lezy@advalvas.be (NIEUW!!!)**

Voor alle info over strips die in deze rubriek vermeld worden, weet u dus waar u terecht kan!!!

Nieuwigheden

door Stefaan

Reclamestrip-albums

Kiekeboe *De naakte waarheid* en *De grotten van Ann.* Bij aankoop van twee Kiekeboe-albums uit de gewone reeks krijg je in de Standaard Boekhandel één van de twee bovenstaande speciale mini-uitgaven cadeau.(B)

Suske en Wiske Clubblad 3 Bij album nr. 261 *Het berenbeklag* zit het Suske en Wiske clubblad nr. 3 (met een stripverhaal uit de Lambik-files, *De buitenaardse buis*) meeverpakt. Ditmaal is er maar één versie van het clubblad en er bestaat dan ook geen enkel verschil tussen de Belgische en de Nederlandse editie. Blijkbaar heeft Standaard Uitgeverij ditmaal een ideale manier gevonden om extra commerciële feiten omtrent hun succesreeks bekend te maken aan het grote publiek.

Eric De Noorman *It paad fan 'e ferskrikkings.* In zeer beperkte oplage uitgegeven door Le Chat Mort in het Fries, exclusief voor de donateurs van de Stichting Hans G. Kresse.(NL)

Afgekeurd! Uitgave van de branche vereniging stripspeciaalzaken in zwart-wit, aangeboden door 38 stripspeciaalzaken uit Nederland ter gelegenheid van het stripkado 1999. Bevat onder andere gags van Gilles de Geus, Sjors en Sjimmie, De familie Fortuin en vele andere.(NL)

Keizer Karel *De laatste Bourgondiër.* Uitgave in kleur van v.z.w. Gent 1500-2000 in samenwerking met De Stripuitgeverij, getekend en geschreven door Hec Leemans, naar aanleiding van het Keizer Karel-jaar. Vrij in de handel verkrijgbaar voor 140 BEF en met een oplage van 10.000 exemplaren.(B)

Suske en Wiske *Het onbekende eiland* en *De macabere Macralles.* beide albums zijn verkrijgbaar in Albert Hein-winkels voor de houders van de Albert Hein Bonuskaart mits betaling van 1 gulden tot einde oktober 1999. Nergens staat in de albums vermeld dat het hier een speciale uitgave betreft doch de albums hebben wel een niet-gebruikelijke achterkant.(NL)

Nero *Het rattenkasteel.* Zwart-wit uitgave, gerealiseerd door de Stripbeurs Middelkerke voor de Nero Club. Dit album verscheen als speciale editie met het logo van de Nero Club, exclusief voor de Nero Clubleden met een cover getekend door Dirk Stallaert.(B)

Hupie de kleine panda Speciale uitgave voor de leden van de WNF Rangerclub. De eerste druk dateert van januari 1999, de tweede van mei 1999. Beiden zijn uitgegeven bij Tam Tam.(NL)

Flip & Mathil in de Kempen Licht humoristische strip over het (fictief) bezoek aan de kempen van het prinselijke paar uitgegeven met steun van het Kempense streekbier Westelse Tripel - Ne Flierfluiter. Bij de persvoorstelling kreeg iedereen die een exemplaar kocht trouwens een

gratis flesje dergelijk streekbier mee naar huis. Getekend en geschreven door Jan Lievens en uitgegeven in zwart-wit door Uitgeverij in 't Profijtelijk Boeksken te Westerlo voor de opendeurdagen die doorgingen in november 1999. Van de eerste druk, met een oplage van 3000 exemplaren, waren er 1500 voorzien voor de sponsor Brouwerij Fisser die deze gratis bij aankoop van een krat Westerse Tripel gaf. De tweede druk met een oplage van 4000 ex. kan men van de eerste druk onderscheiden onder andere doordat de eerste druk niet voorzien is van een streepjescode achteraan het album.(B)

De Stam in .. *Super of gewoon?* Scoutsuitgave bestaande uit 1000 genummerde softcovers en 26, van A tot Z genummerde, groen-linnen hardcovers met opgekleefde voorplaat uitgegeven door v.z.w. Dakota en onder andere gesponsord door Bond Moyson Jeugddienst v.z.w., de Liberale Mutualiteit en de Federatie voor open scoutisme. De opbrengst van dit boek gaat integraal naar de aankoop van scouts- en kampeermaterialen voor de leden van de 210e eenheid van de Federatie voor Open Scoutisme te Bredene. Tekeningen zijn van Divanty en in het zwart-wit.(B)

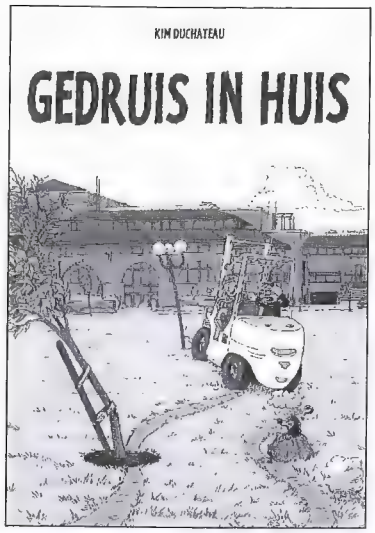

Gedruis in huis Stripverhaal op 5000ex. uitgegeven in opdracht van de bestendige deputatie van de provincieraad van Limburg, op voorstel van de Limburgse kinder-provincieraad.De bedoeling is, de werking van de provincie Limburg op een kindvriendelijke manier te vertalen. De strip is te verkrijgen voor de prijs van 100 BEF op het secretariaat van de Dienst Informatie en Onthaal in het provinciehuis (tel. 011/ 23.80.26).(B)

Reclamecampagnes

Dupuis-actie Blijkbaar zorgde de vorige actie van Dupuis (bij aankoop van het nieuwste album uit één van hun reeksen het eerste album uit die reeks cadeau) voor een stijging van de omzet, want een tweede dergelijke actie is reeds gestart. Bij aankoop van Papyrus nr. 21 *De talisman uit de grote pyramide* krijg je gratis nr. 17 van Payrus meegekrimpfolied, zo ook bij Buck Dany nr. 47 *Verboden gebied* + gratis nr. 41 uit de reeks, Yoko Tsuno nr. 22 *De hemelse jonk* + gratis nr. 5, Cédric nr. 12 *Poespas* + gratis nr. 2, Robbedoes en Kwabbernoot nr. 45 *Luna fatale* + gratis nr. 44, Vrouwen in 't wit nr 18 *Operatie nonsens* + gratis nr. 3, De blauwbloezen nr. 42 *Blutch, zweet en tranen* + gratis nr. 19 en tenslotte Agent 212 nr. 20 *Kippenvel* + gratis nr. 2. De in totaal 8 gratis albums werden speciaal voor deze actie herdrukt en voorzien van een extra opschrift.(B)

Reclamestrips in kranten, tijdschriften, enz...

Jommeke Een special over Jommeke van 16 pagina's was terug te vinden in de TVgids nr. 9945 van 3 November 1999. Deze special bevat onderaan diverse ingekorte en ingekleurde gags van Jommeke en tevens diverse spelletjes.(B)

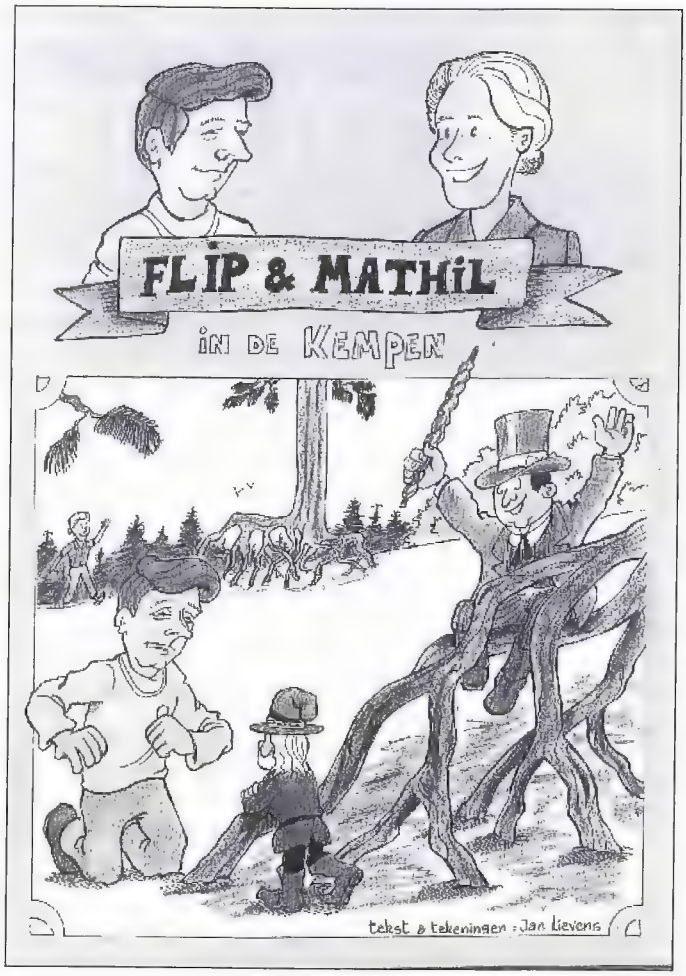

Curiosa

Het VIIe werk *Rob en de vernepelinkskes*. Het zevende werk uit het populaire VRT-programma De XII werken van Vanoudenhoven luidde : "maak een tijdschrift dat minstens evenveel verkoopt als de nieuwe Humo (240.000 ex.). Daar slaagde Rob dan ook in en verkocht meer dan 270.000 exemplaren van de 300.000 die er verspreid werden. Tot dusver niet echt interessant, ware het niet dat dit tijdschrift een speciaal getekende 2-pagina-strip over Rob Vanoudenhoven bevat, getekend door Jan Bosschaert op een scenario van Urbanus in de bekende Geverniste vernepelingskes-stijl.Misschien een voorsmaakje van een nieuwe samenwerking tussen Jan Bosschaert en Urbanus?(B)

Largo Winch *...en sterven*. De Post biedt de nieuwe telekaart van Largo Winch aan op een genummerde en gekleurde ex-libris samen met de gewone hardcover-versie van het album *...en sterven* voor de prijs van 895 BEF.(B)

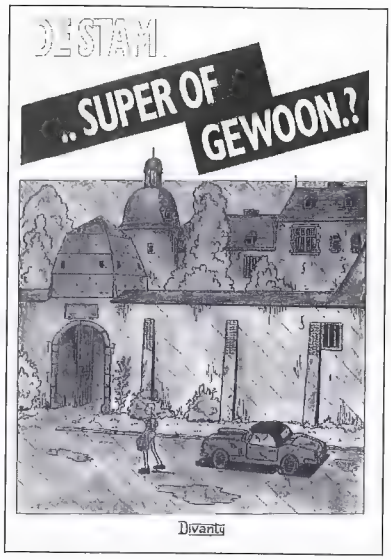

Met dank aan Brigitte Wille, Jan Lievens, Johan Van Ransbeeck, Patrick van de Kerkhof en Jean-Pierre Legein.

G Geluck, Graton

Strippostzegels kennen steeds meer succes. Actueel is nu weer de Kuifjespostzegel, waarover elders in het blad een artikel. Deze reeks beschrijft de strip als thema binnen de Belgische filatelie, zoals de situatie was bij het begin van dit jaar. Aanvulling en verbetering van de informatie is nog steeds welkom op het redactieadres of via e-mail **pb518775@mail.cc.kuleuven.ac.be**.

- Jozef Peeters -

Geluck
(Philippe Geluck, ° Brussel, 7 mei 1954)

Bijzondere stempels
Machinale stempel met publiciteit voor Genappe. Motief: **Le Chat** met tekstballon *Genappe ne manque pas de cachet*. 1991- 1992 B 1993 B 1994 B 1996 B 1998 (gewijzigde tekst: *Tous les chemins mènent à Genappe*; illustratie eveneens gewijzigd: Le Chat met opgeheven vinger, voor stempel 1996 en 1998 (gebruikt tussen 1.8.1998 en 31.7.1999).

Graton
(Jean Graton. Nantes (Frankrijk), 1923)

Stempel (ronde)
25.10.1997. Brussel-Bruxelles en Bruxelles-Brussel. N.a.v. het 60ste album *Michel Vaillant*. Motief: **Michel Vaillant** (hoofd).

Uitgaven
Michel Vaillant: Pre-grid
Brussel: De Post, BCB, Graton Editeur, 1997. 62 p. 21,6 x 15,5 cm. Gekartonneerd (rug: rood linnen). Oplage: 1000 exemplaren. Een oplage van 125 genummerde exemplaren van I tot CXXV werd gerealiseerd voor Graton Editeur en de vrienden van het B.C.B.
Met 4 postzegels (Francorchamps, 1996, zegels nr. 2649-2652) en afstempeling "60° album Michel Vaillant Brussel-Bruxelles 25.10.97".
Bevat een verhaal in twee delen, oorspronkelijk gepubliceerd in Tintin pocket sélection nr. 18 (1972) en nummer 19 (1973): *Wie wind zaait* en *Bocht naar links*, en het verhaal *Weer of geen weer* (Tintin pocket sélection nr. 5, 1970).

Michel Vaillant: Pré-grille. Bruxelles: La Poste, Centre Belge de la bande dessinée, Ed. Graton, 1997. 62 p. 21,6 x 15,5 cm. Gekartonneerd. Oplage: 2000 exemplaren. "Un tirage de 325 exemplaires hors commerce numérotés de I à CCCXXV a été réalisé pour les amis de Graton Editeur et du C.B.B.D." Met afstempeling "60e album Michel Vaillant Bruxelles-Brussel 25.10.97". Zie ook hierboven.

HEC LEEMANS
KEIZER KAREL LUXE !
DE LAATSTE BOURGONDIËR

Na het succes van KEIZER KAREL, DE LAATSTE BOURGONDIËR, brengt HEC LEEMANS van dit stripverhaal een luxe-versie met originele plaat op de markt ! Het album verschijnt op 24 februari 2000, de vijfhonderdste geboortedag van de beruchte keizer.
Lezers van BRABANT-STRIP kunnen het album rechtstreeks bestellen met een korting van 10 % indien ze voor 10 februari 2000 onderstaande bestelbon opsturen.
Prijs: 28.000,-- BEF. - korting 10%: 25.200,-- BEF.

BESTELBON

Ik bestel ..... ex. van het album KEIZER KAREL, met originele plaat. Mijn voorkeur gaat naar plaat nr. .... of plaat nr. .... Indien deze platen niet meer voorradig zijn, aanvaard ik een andere plaat.

NAAM:.....

ADRES:..... .....

.....

TELEFOON:.....

HANDTEKENING: .....

Stuur deze bestelbon vandaag nog naar :
B.V.B.A. SCRIPTS & COMICS,
Paasleliedreef 7,
B- 9031 GENT

advertentie

Verschijnselen

De oorlog van de kleine man

Na twee jaar afwachten verschijnt het tweede album van *Het uitstel*. In verhaal één lieten we Julien Sarlat eenzaam achter op zijn zolderkamer. Ontsnapt aan een gedwongen transport naar Duitsland tijdens WOII, zit er voor hem niets anders op dan onder te duiken in zijn geboortedorp Cambeyrac. Hij zoekt logement in het verzegelde huis van de hoofdonderwijzer, die wegens te communistische ideeën weggevoerd is naar een onbekende bestemming Vanuit zijn zolderkamer ziet hij hoe het dagelijkse leven voortkabbelt in zijn dorp. Hij bespied zijn vriendin Cecile, ziet de moord op de garagehouder door Duitse soldaten en de terugkeer van vrijgelaten soldaten waaronder zijn vriend Paul. Het leven is hard op zijn mansarde, verveling slaat toe, de tijd glijdt oneindig traag voorbij. Alleen de nachten brengen soelaas, eenzaamheid is zijn gezel tijdens de nachtelijke uitstapjes. Toch is hij steeds op zijn hoede voor ontdekking, tot het noodlot aan het einde van album één toeslaat. Tantetje maakt een ongelukkige schuiver tijdens een winterdag, breekt haar been en wordt een aantal weken opgeborgen in het ziekenhuis. Tot overmaat van ramp is de kelderopening waarlangs hij zijn schuilplaats betreedt, dichtgesneeuwd. Ten einde raad verstopt hij zich in de schuur van zijn vriendin Cecile, die hem 's morgens halfbevroren terugvind. De schok is groot, daar zij Julien overleden waande. Zijn vriend Paul, of beter :dokter Paul, helpt Julien er weer boven op. In ruil voor deze redding zal Julien Paul, die bij het verzet is, bijstaan. Niet met hand en tand, maar als bewaker van goederen die op Juliens zolderkamer opgeslagen worden. Gibrat vertelt een oorlogsverhaal waarin de mens centraal staat. Geen heroïsche vechtpartijen maar het lijdzame verzet van de kleine man die probeert te leven in zijn dorp als was de oorlog een ver-van-zijn-bed-show. Toch heeft ieder zijn problemen maar men probeert ze te verstoppen voor de ander. Het noodlot slaat soms hard toe, zoals de moord op de garagehouder, een zoon die niet weerkeert van het slagveld of omgekeerd, een zoon die heult met de vijand. Gibrat bewijst dat een oorlog ook kan uitgevochten worden onder dorpelingen zonder dat het echte geweld van kanonnen of tanks er aan te pas komt. IJzersterk verhaal met een verrassend einde. *Willem.*

Het_uitstel, deel 2
Gibrat
uitgeverij Dupuis, hc 485BEF.

Wegdromen

Er zijn strips die via enorme reclamecampagnes gepromoot worden, zoals *Dertien, Largo Winch, Soda* en wat nog al meer. Het publiek vreet deze strips, zelfs al zit er al eens een tegenvallend album tussen. Andere strips houden met moeite het hoofd boven water, erger nog, ze verdwijnen zelfs totaal uit het gezichtsveld, alsof ze nooit bestaan hebben. Ieder van ons kent wel zulke strips, maak zelf maar je eigen lijstje. Gelukkig zijn er mensen met het hart op de juiste plaats, die geen strips op de markt brengen uit commercieel oogpunt. Nee, zij wensen de ware liefhebber te plezieren. Zo' n organisatie is Arcadia. Reeds een aantal jaren geven zij stripalbums uit waarvan de verhalen nooit eerder in het Nederlands in boekvorm verschenen. Ze brengen strips, waarvan de oplage niet enorm is, maar wel strips om te lezen en te herlezen. Reeds eerder verschenen *Commisaris Martens*, (Geerts) en het vervolg op de *Mick Mac Adam* albums (Benn & Desberg) die Dupuis om één of andere reden niet rendabel meer vond. De nieuwste stripuitgave van Arcadia brengt ons *Foufi*, een held van de hand van tekenaar Kiko, waarvan twee avonturen in album verschenen bij Dupuis in 1968.
Arcadia haalde deze held van onder het stof vandaan en blies hem nieuw leven in. Het album bevat 11 kortverhalen die nog niets aan glans ingeboet hebben. Het is net alsof ze gisteren in het weekblad *Robbedoes* gepubliceerd werden en niet in de jaren 60 en 70. Ze ademen nog steeds iets sprookjesachtig uit. Wie droomde in zijn jeugd niet eens van vliegen op een tapijt, of avonturen beleven in één of andere dorre woestijn? Wel, de dromers onder ons kunnen hun hartje ophalen met deze uiterst verzorgde uitgave, naar believen in hard of zacht jasje. Let wel : deze steengoede strips verschijnen in een beperkte oplage en zoals het motto geldt: OP IS OP. Hou deze uitgever in de gaten, het jaar 2000 brengt nieuwe pareltjes die zeker niet mogen ontbreken in je collectie. Met name een vervolg op *Mick Mac Adam* en ook *Arkel,* een album dat ooit door Dupuis aangekondigd werd maar nooit de Nederlandstalige markt haalde. Last but not least : het Woogee-verhaal dat door Dargaud nooit in het Nederlands werd vertaald. Inderdaad mooie beloften voor de toekomst. *Willem.*

Foufi: *De hoogvlieger*
Kiko
Arcadia, Lijstersstraat 11, 2580 Putte
sc 650 ex 395BEF, hc 75 ex 1895BEF.

Een bloederig partijtje

F.C. De Kampioenen doet het goed, niet op voetbalgebied, wel op stripgebied. In principe sta ik meestal nogal weigerachtig tegenover strips die afgeleid worden van één of ander succes op film of TV. Voor éénmaal geef ik mijn ongelijk toe : tekenaar en scenarist Hec Leemans wijkt totaal van de gelijknamige reeks af. Natuurlijk kon hij niet naast de vertrouwde figuren, maar hij is vakman genoeg om dit euvel te omzeilen. Met ieder nieuw verhaal voel je dat hij de strip beter en beter onder de knie krijgt. De figuren komen extra uit de verf, de scenario's zijn snediger en de tekeningen ogen ronder. Onder het mom van een erfenis van een verre oude suikertante wordt Doortje uitgenodigd op tantes kasteel. Een ietwat uit de toon vallende en trouwens springlevende tante vertrouwt aan Doortje en Pol toe dat iemand het op haar leven gemunt heeft. Al snel wordt de volledige crew der Kampioenen uitgenodigd. Vanaf dan staat er alleen nog moord en doodslag op het menu. Tantes voorspelling blijkt te kloppen, ze wisselt al snel het tijdelijke met het eeuwige tijdens een electriciteitsstoring, bij een volgende panne blijkt haar stoffelijk omhulsel verdwenen. En het houdt maar niet op, er vallen lijken bij bosjes, tantes butler, haar verpleegster en neef leggen in een korte tijdsspanne al vlug het loodje. Wie is de dader, waarom wordt geen der Kampioenen aangeraakt?

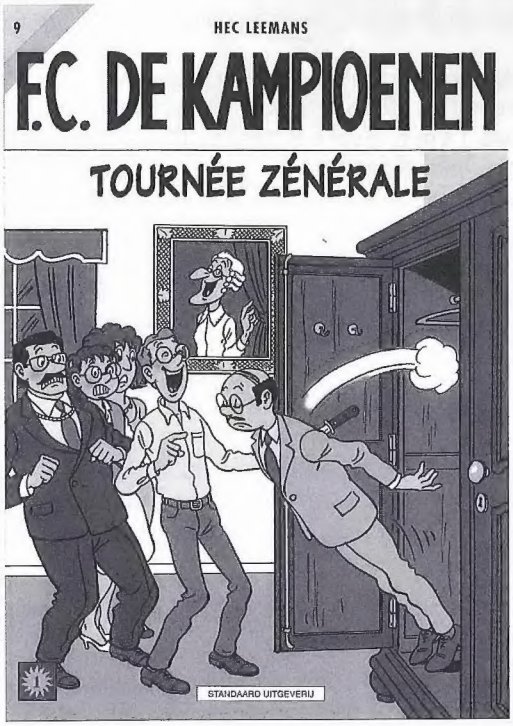

Onze vrienden piekeren zich suf en verspreiden zich om te zoeken naar de slachter. Alleen diegene die bedeeld is met het kleinste stel hersenen, namelijk Markske amuseert zich kostelijk tot ergernis van de anderen. En ons Markske had gelijk. Alles was opgezet spel, ergens in de keldergewelven werd alles via camera's netjes in scène gezet. Tante wenste wat aktie in haar leven en slaagde wonderwel. Maar of iedereen zo gelukkig was met tantes opzet laat ik in het midden, het einde leest u best zelf in dit overigens puike album. *Willem.*

F.C. De Kampioenen 9: Tournée zénérale
Hec Leemans
Standaard Uitgeverij, sc 160BEF

Eenzame hoogten

Gedurende vier albums konden we de knaap Névé zien opgroeien van een onhandelbare puber tot een jongeman met een eigen wil. Toch vinden we in het vijfde en meteen ook het laatste album van deze schitterende serie een prille dertiger die zich nog steeds onwennig voelt in zijn lichaam en omgeving. Zijn relaties met het vrouwelijke geslacht lopen steeds met een sisser af. Om te ontsnappen aan Lena, zijn laatste en wie weet hoeveelste relatie, besluit hij als berggids voor een groepje stagiairs te fungeren. Het groepje bestaat uit vijf personen : Mrion met haar ex-vriend Alexander, Laura het nufje, Pierre de man die zich uitgeeft voor de meest ervaren van het groepje, tot hij moet bewijzen wat hij waard is en last but not least Hervé, de laconieke en minst opvallende van het illustere gezelschap. Het verhaal zit net als de voorgaande mooi in elkaar. De scenarist spendeerde tijd aan zijn figuren en bijfiguren. In dit album wordt iedere figuur mooi in het zonnetje gezet; ieder persoon wordt van zijn ruwe bolster ontdaan, de kleine foutjes en onhebbelijkheden van éénieder komen pas naar buiten als ze op elkaar moeten rekenen. Laura, het nufje dat op handen wenst gedragen te worden, bezwijkt voor de charmes van Pierre, haar aartsvijand van in het begin van het verhaal. Marion zoekt toenadering tot Névé, maar hij wijst haar af. Uit angst wenst hij zich niet te binden. Een angst die verdwijnt in de loop van het verhaal als de lezer in een tedere scène meemaakt hoe Névé zich aangetrokken voelt tot Alexander. Ze stoten elkaar op dat ogenblik af als magneten, maar op het einde vinden ze het geluk bij elkaar. Het verhaal laat zich in één ruk uitlezen, het kan de lezer boeien zonder technische hoogstandjes. Ook de tekenaar vult het verhaal aan, hij tekent de mens en natuur zoals het hoort. De nietige kleine mens plaats hij in hallucinante landschappen, besneeuwde bergtoppen, flanken met hier en daar wat groen, locaties waar zelfs de grootste kwebbel stil van wordt. Hier wordt een album gebracht dat beschouwd mag worden als waardige afsluiter van een ijzersterke serie. Willem.

Névé 5: *Zwarte verlangens*
Dieter & Lepage
Uitgeverij Talent, hc 600BEF

Gratis zoekertjes.

Schriftelijk meedelen. In elk briefje of e-mail adres of telefoonnr. vermelden a.u.b.

GEZOCHT:

Tijdschriften , boeken, affiches, kalenders,... met illustraties van Rik Clément.

* Joeri.Delamane 09/344.80.73 (na 18 uur) (73)

Tintin en moi, Entretiens avec Hergé, Numa Sadoul, 1 druk 1975 of 2 1982 (Casterman); Le monde de Tintin, Pol Vandromme (Gallimard 1959 of herdruk 1992); Les amis de Hergé nrs. 1 t/m 14; Stripschrift 35/36, 59/60, 67, 79, 97/98, 99, 100, 109/110, 119; Boekjes "Achtergronden van het beeldverhaal", 4 t/m 7, 9, 10 (Ernst Pommerel, NL);artikels rond Hergé en Kuifje uit Belgische en Nederlandse kranten en tijdschriften (specials, recensies, interviews,...) Martin Floré 050/37.09.77 (72)

Het manneke : krantenknipsels; J. Broeckx : Iveco (gewone uitgave), 100 jaar Boerenbond, 2 onuitgegeven verhalen van Dag en Heidi (Averbode?); kopies van E. De Rop -strips, o.a. De zwarte Boeddha, Geschipper naast Mathilde; Panda (Toonder) Walter Lembrechts 050/41.58.89 na 18u. (72)

* **Vrije Vlucht persexemplaren** en schuifdozen voor 2/3 albums; Piet Pienter 3,8,9 (1 druk, zeer goede staat); Robbedoesalbums 76,81,83,86,87,88,89,91 (met microverhalen); Iriacynthe (Servais), gek. uitgave Rijperman

* Kurt Boonen 011/34.17.07, GSM 0476/256210) (72)

Kalenders van 1955 door striptekenaars : 't Kapoentje, Vandersteen (Scheut), Sleen, Rik, Robbedoes, Kuifje en

* andere tekenaars: Averbode : Met klein Duimpje op avontuur (Demoen); contact met andere Gray-verzamelaars.

Paul De Bont 014/65.73.79 (72)

Ik zoek nog een aantal Kuifjes, Suske&Wiskes, Nero's, Dupuis- en Lombarduitgaven in nieuwstaat. Mogen ook complete reeksen zijn. Prijzen overeen te komen volgens kwaliteit en zeldzaamheid. Verder zoek ik ook nog

* sneeuw- en nachtkaarten van Kuifje en het boek Bloske en Zwik van Bob De Moor.

Jean-paul vonck 053 / 77 08 01 (na 18h). (72)

Kuifje : houten puzzels jaren '50, eerste gekartonneerde reeks, alle curiosa; Buck Danny : 1ste druk nrs.3-4-12-13-22-28-30 in goede staat. Patrick de boever 09/378.04.25 - 0476/855.341 - e-mail patrick.deboever@pi.be (72)

Jeff Broeckx : reclamestrip 100 jaar Boerenbond; veel ruilmateriaal van Jeff Broeckx, Suske&Wiske, enz...

* Jac pijnenburg, tel 0031-773736055 (72)

Kiekeboe : 1 t/m 29. Enkel deel 1 is in mindere staat, de rest is ok; Bakelandt : 1 t/m 30, minus 18, goede staat; Glenat albums, Nederlandstalig, gebracht door Dupuis : 16 titels (o.a. Beatrijs & Coen, Premolaar,...) het album van

* Wininger is in slechte staat, de anderen zijn ok.; Wordt Vervolgd : bundels 1 t/m 5; Suske & Wiske : De vergeten vallei/De lollige lakens : album met twee verhalen, luxe uitgave op 200 ex., voor Solo; Titanic : 11 nrs uit de eerste drie jaargangen; 10 losse albums 'allerlei' zonder veel verzamelaarswaarde.

Marc hendrickx, 03/354.07.49 (72)

Bessy : knipsels uit Ons Volk (nrs.=stroken uit het album) : Verboden jacht 39-40,43-46,49-52; De strijdbijl 53-54; De verdwaalden 5-6; De 3 pijlen 27-28; De hinderlaag 45-46; Dans der slangen 37-38, 45-48, 59-60; Poney-express 21-22; Hut der geesten 43-44; Paniek in Watona 19-20, 55-56

* Ivo Haine, 016/47.22.03 (72)

Suske&Wiske : Oh la la tattoo n° 2&5; albumaffiche 223&226; buttons (19821984), Stassano postkaarten

* (1997), Standaard Uitgeverij kwartaalfolders (1989); Natasja : ex-libris, stickers, ...

Jos Greven, 089/50.31.16 (72)

Robbedoes-albums 64,65,67,70,73,74,75,76,77, 79 t/m 98 met microverhalen en in mooie staat; Suske&Wiske

* tweekleuren in mooie staat: *Knokkersburcht, Het sprekende testament, De geverniste zeerovers, De snorrende snor;* Huize Snoek; Patrick Vranken 052/31.23.46 (tel&fax)

TE KOOP/RUILEN:

2000 eerste drukken uit de jaren 60-80, staat : goed tot zeer goed; Volledige reeks Buck Danny

* Tel. 012 451386 Willy Brône (72)

Bloske en Zwik (De Moor), goede staat (hoogste op 1/1/2000 wint); Kuifje: Congo 1° druk, Amerika 1° druk; Comi

* en Dackske; Robbedoes : Tovenaar in Rommelgem 1°druk; Suske&Wiske : Knorr discoboekjes, Bokkerijders 1° druk; De hoed van Geeraard de Duivel (Middelkerke-middelmaat, 50ex.) e.a.

* Walter Lembrechts 050/41.58.89 na 18u. (72)

Stripcuriosa (div. auteurs en reeksen); stripinfopakketten (Merho, Leemans, Bosschaert, Sleen, Stallaert); artikels/curiosa rond Hergé en Kuifje; stripauteurs interview pakket (o.a. Vance, Geerts, Leemans, Raven, stripfestivals, Bob Mau, Talent, enz...) Martin Floré 050/37.09.77 (72)

* **Thorgal, 12 luxe delen,** nieuw in originele verpakking aan de helft van de aankoopprijs

Marc Dejonghe 051/486586 (72)

Biografie Vandersteen + ex libris, Macro-uitgave, splinternieuwe staat, 3.000fr of 150 gulden

* Rik Vandervelde 02/720.41.27 (72)

Broebelend fleske *(Tibos);* Lombard: Zwaardvis 2, Zwarte klauw, Blauwe driehoek, Muur van de stilte; Kuifje : Krab (4 kleurpl. in lijst), Congo (1°), Oor (1° met HV papier); Zonneland 1956-57-58 compleet ; ACV

* ganzenbord Marc Sleen Paul De Bont 014/65.73.79 (72)

Guus Slim omnibus 4, 6; de zesdelige 'Félix' zw/w reeks van Deligne;

* Marc hendrickx, 03/354.07.49 (72)

Knipsels uit Het Nieuwsblad, tijdschriften, Titskrantjes jaren '70 en '80, enkele Ons VOlk bundelingen

* Ivo Haine, 016/47.22.03 (72)

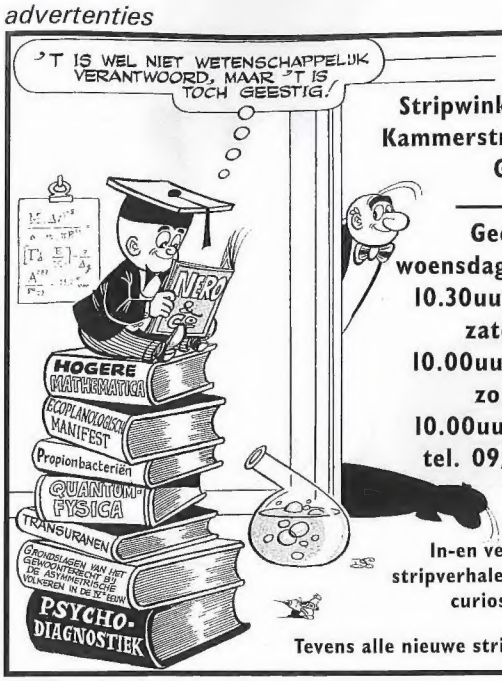

Stripwinkel Adhemar
Kammerstraat 25, 9000
Gent

Geopend
woensdag t/m vrijdag:
10.30uur-19.00uur
zaterdag:
10.00uur-18.00uur
zondag:
10.00uur-12.30uur
tel. 09/224.32.39

In-en verkoop oude stripverhalen, zeefdrukken, curiosa, luxe's,

Tevens alle nieuwe strips in voorraad!

TISTJEN DOP

strips en games

patersstraat 96 - 2300 turnhout
tel. 014 / 42.88.29
http://surf.to/tistjendop
e-mail: tistjen.dop@pandora.be

Stripfestival Middelkerke

17/7 tot 8/8/'99

Milky Way

luxe edities van Nero
Info: 059/ 30 52 66

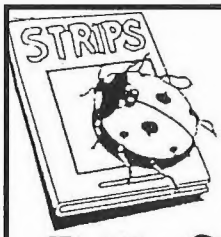

Stripspeciaalzaak
DE STRIPKEVER

Bruulcenter - Bruul 79 - 2800 MECHELEN
Tel+fax : 015/21.76.05
e-mail : stripkever@jedi.be *(niet : www)*

Open : ma : 13uur30 - 18uur
di-vr: 10-13uur, 14-18uur
za : 10 - 18uur
Elke eerste donderdag van de maand open tot 20 uur.

WONDERLAND - HALF VIER - PRODUCTIONS

Paardsdemerstraat 19
3500 HASSELT - BELGIË
Tel. & Fax : 00 32 / (0)11.22.82.00

Speciaalzaak strips

Plouvier A. - Mahy C.

PHILBO

Boek- en papierhandel

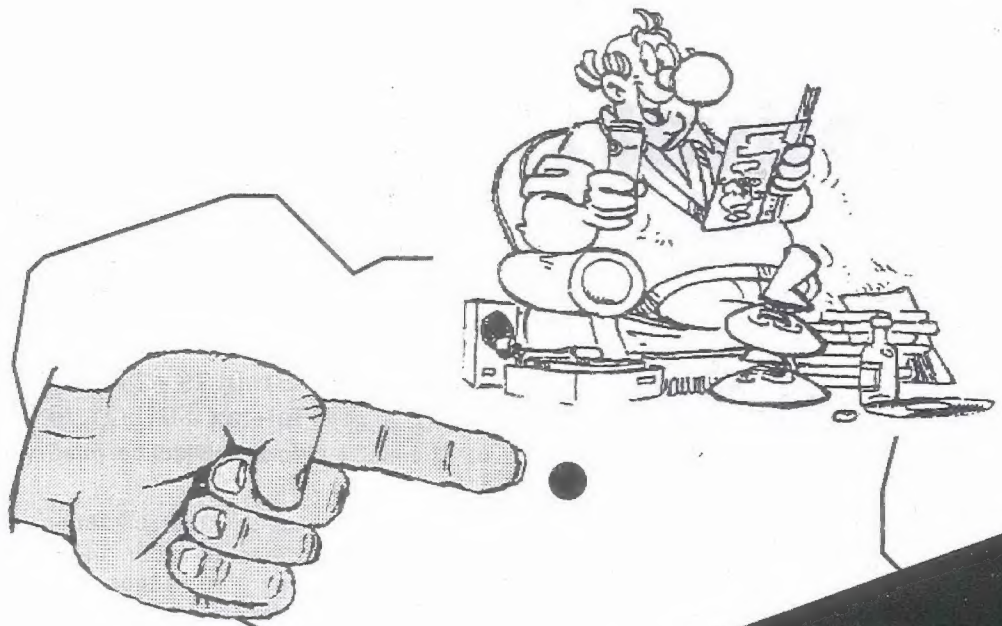

J.B. Nowélei 52 - 1800 Vilvoorde
Tel. 02/251 91 86 / Fax. 02/253 45 94

HRB 570.358 - BTW BE 578.679.630

Artis - Historia en Soubry Ruilcentrum

Ontwerp Drukkerij Dupress 02/253 62 19